

Laba diena

Šiandien – mėnulio delčia, nuo ketvirtadienio – jaunatis. Saulė teka 6 val. 07 min., leisis 20 val. 29 min. Dienos ilgumas 14 val. 22 min.
Vardadieniai: šiandien – Eikanta, Eikantas, Eikinta, Eirimas, Eirimė, Eirimas, Laisvūnas, Laisvūnė, Nodravas, Nodravė, Nogailas, Nogailė, Noginta, Nogintas, Putrimas, Timonas, rytų – Agnetė, Agnė, Agnietė, Eisvaldas, Eisvyda, Eisvydas, Gostarta, Gostartas, Gostautas, Gostautė, Traidenis, penktadienį – Anzelma, Anzelmas, Anzelmina, Arėjas, Arijus, Enzius, Enzys, Skalamintas, Skalmintas, Skalvė, Skalvis, Vaitvilas, Vaitvilė, Zelma, Zeltas.

Žolės deginimas: žala gamtai, žmonėms ir jų turtui 2 p.

Žymaus sklandytuvų konstruktoriaus, sklandytojo, lakūno Broniaus Oškino 110-ąsias metines minint 5 p.

„Piktas medis negali gero vaisiaus atnešti“ 6 p.

Močiutė mamutė 4 p.

„Lėlių paradas“ muziejuje 8 p.

Kviečiame į krepšinio šventę

„Gyvenimo“ laikraščio ir Prienų rajono savivaldybės 2022–2023 metų krepšinio pirmenybės

Balandžio 22 d. (Pramonės g. 20)

Mažosios taurės finalas
12:30 Pušynė - Birštono SC

Rungtynės dėl 3 vietos
14:00 PMVD - Dantransa

Didysis finalas
15:30 BC Balbieriškio Tūzai - Versmė

17:00 Apdovanojimai

Gyvenimas

Paaiškęjo komandos, kurios šį sekmadienį žais rajono krepšinio pirmenybių finale

„Gyvenimo“ laikraščio ir Prienų rajono savivaldybės krepšinio pirmenybės artėja prie finišo tiesiosios. Balandžio 16 d. Prienų sporto arenoje buvo sužaisti Mažosios ir Didžiosios taurių pusfinalių susitikimai.

„Birštono SC“ laimėjo „bilietą“ į Mažosios taurės finalą

Pirmajame Mažosios taurės pusfinalyje varžėsi „Birštono sporto centro“ ir „Šilavoto“ komandos.

Pirmajame kėlinyje abi komandos toli gražu nedemonstravo geriausio savo žaidimo, o V. Diškevičiaus vedami birštoniškiei išsiveržė į priekį 15:13. Antrajame ketvirtyje ir toliau vyko kova taškas į tašką, o „Šilavotui“ pavyko persverti rungtynių svarstykles savo naudai ir, įpusėjęs susitikimui, pirmauti minimaliu skirtumu – 33:32. Antroje rungtynių dalyje abi komandos ėmė žaisti kur kas rezultatyviau, bet nė vieni

„Birštono SC“ komanda (treneris A.Liuzia).

komandai nepavyko atitrūkti. „Birštono SC“ gretose puikų žaidimą demonstravo J.Davidavičius, I.Pikas ir V.Diškevičius, tačiau „Šilavotas“ taip pat turėjo savų ginklų – E. Seniūno, P. Masikonio ir A. Senavaičio taiklūs metimai leido šilavotiškiams išlikti rungtynėse iki pat pabaigos. Vis dėlto, sėkmingai būdų metimus realizavusi „Birštono

SC“ komanda galiausiai laimėjo atkaklų mūšį rezultatu 83:79 ir pateko į Mažosios taurės finalą.

„Šilavoto“ komandos žaidėjas V. Mieldažys nubaustas technine prazanga.

Rezultatyviausi žaidėjai:

„Birštono sporto centras“: I.Pikas – 23, V.Diškevičius – 19, L. Marčiulionis – 11, J. Davidavičius – 10.
„Šilavotas“: E. Seniūnas – 28, P. Masikonis – 16, A. Senavaitis – 14.

Išsipildė „Pušynės“ noras žaisti Mažajame finale

Antrajame Mažosios taurės pusfinalyje kovojo „Pušynė“ ir BC „Pakuonis-Energija“.

„Pušynės“ komandos vadovas M. Birbalas viso sezono metu neslėpė, kad jo ekipos tikslas – Mažosios taurės nugalėtojų titulas. Dvasinio komandos lyderio žodžius prisiminę „Pušynės“ žaidėjai iškart ėmėsi darbo ir 10 taškų surinkusio D. Židanavičiaus dėka išsiveržė į priekį 23:19. Antrajame kėlinyje „Pušynė“ ir toliau demonstravo kokybiškesnį

(Nukelta į 8 p.)

„Pušynės“ – BC „Pakuonis-Energija“ dvikova.

Paskutinis posėdis buvo itin darbingas

Aktuali informacija

Žemės ūkio naudmenų ir pasėlių deklaravimas – kas šiemet bus paprasčiau?

Jau šią savaitę – balandžio 17 d. – startavo žemės ūkio naudmenų ir pasėlių deklaravimas. Ruošdamasi jam, Žemės ūkio ministerija po diskusijų su socialiniais-ekonomineis partneriais priėmė daug sprendimų, kurie ūkininkams sumažins įtampą prieš šį atsakingą darbą ir palengvins administracinę našta.

■ **Pasėlių deklaravimo laikotarpis, palyginti su pernai, bus 2 savaitėmis ilgesnis.**

Pagrindinis deklaravimo laikotarpis be taikomų sankcijų pailgės, nes nuo 25 iki 10 dienų sutrumpintas laikotarpis, per kurį galima pavėluotai teikti paraišką ir už tai gauti 1 proc. sankcijas.

■ **Atsakyta ilgalaikių sankcijų.**

Ankstesniame programavimo laikotarpyje, nustačius pažeidimus dėl neteisingo deklaravimo, t. y. radus skirtumą tarp deklaruoto ir faktiškai nustatyto ploto, be einamųjų metų sankcijos už šį pažeidimą, keltui metų būdavo taikomos ir ilgalaikės sankcijos. Nuo šiemet ilgalaikių sankcijų atsakyta – sankcijos bus taikomos tik už einamaisiais metais padarytus pažeidimus.

■ **Atidėta prievolė pildyti elektroninį Augalų apsaugos produktų naudojimo žurnalą.**

Augalų apsaugos produktų profesionalieji naudotojai, apdorojantys per 200 ha žemės ūkio naudmenų ar kitų plotų, šių produktų naudojimo apskaitos žurnalą Paraiškų priėmimo informacinėje sistemoje turės pildyti ne nuo 2023 m. balandžio 5 d., o nuo rugpjūčio 1 d.

■ **Ilgesnis terminas Trešiamųjų produktų apskaitos žurnalui pildyti.**

Sis palengvinimas skirtas ūkininkams, dalyvaujantiems ekologinėse sistemose ir kaimo plėtros intervencinėse priemonėse, kuriose draudžiama naudoti ir organines, ir mineralines trąšas. Ūkininkai, šiuos tręšiamuosius produktus panaudoję kituose savo valdos laukuose, elektroninį žurnalą galės užpildyti ne per 5, bet per 20 darbo dienų nuo tręšimo.

■ **Paukščiams svarbių teritorijų sluoksnyje leidžiama sutvarkyti apleistus plotus.**

Draudimas naikinti krūmų, išterpusių tarp ariamų laukų, juostas pakeistas į draudimą žemės plotus keisti kitomis žemės ūkio naudmenomis, išskyrus pievomis. Toks pakeitimas leis pareiškėjams sutvarkyti apleistus žemės ūkio naudmenų plotus, t. y. iškirsti krūmus, pašalinti dirvožemyje likusias krūmų liekanas, išarti dirvožemį ir apsėti jį žole.

■ **Šlaituose leidžiama žemę dirbti skersai, bet ne arti.**

Priimtas sprendimas sušvelninti geros agrarinės būklės reikalavimą (GAAB5): draudimą dirbti žemę skersai šlaito pakeitė draudimas arti skersai šlaito, t. y. šlaite leidžiama dirbti su visomis technologijomis, išskyrus arti plūgų.

■ **Aiškesnis pakrančių apsaugos juostų deklaravimas**

Šio deklaravimo metu prieš visų pareiškėjų laukuose esančių sureguliuotų vandens telkinių ar jų ruožų (ištiesintų, pailgintų ar pertvarkytų upių ar upių vagų ruožų, skirtų dirvožemio vandens režimui sureguliuoti ir vandens perteklių iš sausianamų plotų nuleisti) nustatomos 3 metrų pločio pakrančių apsaugos juostos, matuojant nuo šlaito viršutinės briaunos.

Mažiausias nesureguliuotų vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų plotis negali būti mažesnis nei 5 m nuo vandens telkinio krašto, išskyrus atvejus, kai telkinys ar jo

ruožas yra sureguliuotas.

• 2023 m. pasėlių deklaravimo metu nebus laikoma pažeidimu, jeigu GAAB4 apsaugos juostose bus deklaruojami 2022 m. rudenį pasėti pasėliai.

■ **Vandens apsaugos juostos, jas konvertuojant į privalomus 4 proc. negamybinius plotus ariamoje žemėje, taikant 3,3 koeficientą.**

Dauguma kraštovaizdžio elementų (ežios, pavieniai medžiai, kūdros ir kt.) negamybinių plotų užskaitai yra perskaičiuojami su ūkininkams palankiais koeficientais (pvz., 30 arų juosta bus įskaičiuota kaip 1 ha negamybinių plotų).

• Be to, žaliasis pūdyvas gali būti užskaitomas į 4 proc. negamybinių plotų, siekiant atitikti GAAB8 reikalavimus dėl biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio išsaugojimo.

■ **Padaryti palengvinimai ekologinėse sistemose:**

• pagal atskiras ekologines sistemas praplėstas galimų deklaruoti augalų sąrašas;

• sutrumpintas ūkinių gyvūnų išlaikymo vidurkio skaičiavimo laikotarpis, o tai gali lemti didesnę priemonėje dalyvaujančių pareiškėjų skaičių;

• kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“ veikloje „Augalų kaista“ doobilus ir liucerną toje pačioje vietoje galima deklaruoti iki 4 metų;

• kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“ veikloje „Tarpiniai pasėliai“ tarpinius augalus (dobilus, barkūnus, seradėles, liucernas) kitais metais galima deklaruoti kaip pagrindinę kultūrą.

■ **Gyvūnų gerovė: mažėja administracinė našta**

Ūkininkams, laikantiems galvijus ir planuojantiems dalyvauti ekologinėje sistemoje „Gyvūnų gerovė“, paraiškų pateikti iki gegužės 15 d., kaip buvo numatyta anksčiau, nereikės – jos bus renkamos visu pasėlių deklaravimo laikotarpiu iki birželio pabaigos.

Ūkininkams nelieta prievolės įrašyti popieriniame žurnale ganyimo pradžios datos, pakaks per savaitę atžymėti tai Ūkinių gyvūnų registre.

■ **Susietoji parama: paankstinatas gyvulių išlaikymo laikotarpis**

Pakeistas susietosios pajamų paramos už mėsinis galvijus, avis ir ožkas reikalavimas: dviem savaitėmis paankstinatas gyvulių išlaikymo laikotarpis. Anksčiau reikalavimas nepertraukiamai išlaikyti gyvulius valdoje ne mažiau nei 30 kalendorinių dienų terminas buvo nuo vasario 1 d. iki gruodžio 31 d., dabar – nuo sausio 15 d. iki gruodžio 31 d. Šis pakeitimas leis ūkininkams anksčiau skersti gyvulius, pasiekusius skerdimui tinkamą svorį, neprarandant paramos.

■ **Praėjusių metų deklaravimo rezultatai**

VĮ Žemės ūkio duomenų centro duomenimis, pernai 118,7 tūkst. pareiškėjų deklaravo 2,9 mln. ha žemės ūkio naudmenų. Praėjusių metų sezonas išsiskyrė dideliu žieminių kviečių ir žieminių rapsų plotu, tačiau vasarinių kviečių ir vasarinių miežių plotai mažėja.

Per pastarąjį dešimtmetį paraiškų skaičius sumažėjo 41 tūkst., tuo tarpu deklaruoti plotai padidėjo apie 120 tūkst. ha.

PR Žolės deginimas: žala gamtai, žmonėms ir jų turtui

Aplinkos apsaugos departamento pareigūnai, jau gaunantys pranešimų apie deginamą žolę, įspėja: taip gamtai darote didžiulę žalą. Be to, deginant žolę dažnai kyla gaisrų, todėl nukentia ir patys žmonės ar jų turtas.

Kaip pastebi Vilniaus valdybos viršininkas **Edgaras Skrebė**, žolės deginimas atneša didelių nuostolių. Ugnis pažeidžia paviršinį humusinę dirvožemio sluoksnį. Be to, kad žūsta augalai, jų sėklos, daigai, kiekviename deginamos pievos kvadratiname metre netenkame daugybės vorų, vabzdžių, bestuburių. Keliaujanti liepsna nepagaili nieko: žūsta driežai, ežiai, kiškiai, perintys paukščiai, jų jaunikliai, sudega ir perimvietės.

Vieną kartą išdeginus žolę, dirvos derlingumas sumažėja 5–8 procentais. Be to, neretai ugnis persimetą į miškus, durpynus ar gyventojų sodybas.

„Žmonėms būtina priminti ir tai, kad deganti sausa pievos paklotė teršia aplinkos orą, o teršalai kenksmingi ne tik aplinkai, bet ir žmonių sveikatai. Todėl, jei įmanoma, žolės, lapų ar kitų kultūrų nedeginkite“, – sako E. Skrebė.

Kaip teigia aplinkosaugininkas, svarbu paskatinti gyventojus žolės ne deginti, o išgyyti kompostavimo konteinerius arba išsirengti savadarbes kompostines, kad aplinkos oras būtų kuo mažiau teršiamas.

Be to, biodegruojančias atliekas galima priduoti atliekų tvarkytojams nemokamai. O jų pridavimo punktus rasite stambiujų atliekų pridavimo aikštelėse.

Taip pat reikėtų nepamiršti, kad draudžiama deginti medieną jos neperkrovus (jeigu į krūvas ji buvo sukrauta anksčiau nei prieš savaitę). Ši taisyklė nustatyta tam, kad apsaugotume smulkiają fauną, apsigyvenančią ar besislepiančią neličiamose medienos krūvose.

Išimties žolės deginimui daromos, jei laikomasi Aplinkos apsaugos reikalavimų lauko sąlygomis deginant augalus ar jų dalis. Juose numatyta, kad sausą žolę, nendres, nukritusius lapus, šiaudus, laukininkystės, daržininkystės, augalinės kilmės liekanas lauko sąlygomis leidžiama deginti tada, kai nėra galimybių jų kompostuoti (arba jei kom-

postavimas padeda plisti augalų kenkėjams) ar kitaip panaudoti, bet ne arčiau kaip 30 metrų nuo statinių ir tik surinktas (sugrėbtas) į krūvas.

Be to, deginimas turi būti nuolat stebimas, o baigus smilkstančią ugnivietę privaloma užgesinti vandeniu ar smėliu.

■ **Draudimai ir apribojimai**

• **Draudžiama surinktus (sugrėbtus) augalus, jų dalis ar krūvas deginti miške, aukštapelkėse, durpingose vietose ar vietovėse, esančiose arčiau kaip 50 metrų nuo miško, aukštapelkės ar durpingos vietos, taip pat miestuose ir miesteliuose (išskyrus lauzų kurenimą lauzų kurenimui nustatytose vietose).**

• **Draudžiama kartu (ar atskirai) su surinktais (sugrėbtais) augalais ar jų dalimis deginti bet kokias buitines, pramonines ir kitas atliekas, išskyrus atvejus, kai deginama mediena neapdorota jokiais cheminėmis medžiagomis (dažais, lakais, klijais, impregnuojančiomis medžiagomis ir t. t.).**

• **Kai sugrėbtų (surinktų) augalų, jų dalių vieno deginimo metu deginamas kiekis viršija 5 kub. m tūrio arba deginama iškart keliuose vietose, apie deginimo vietą ir laiką ne vėliau kaip prieš 1 valandą telefonu privaloma pranešti artimiausiam Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos padaliniiui ir (ar) atitinkamos miškų urėdijos padaliniiui (girnikijai).**

• **Draudžiama deginti ražienas, taip pat nenupjautą ir nesurinktą (ne-**

sugrėbtą) žolę, nendres, javus ir kitas žemės ūkio kultūras, taip pat nenupjautus ar nenukirstus sumedėjusius augalus, išskyrus laukinių augalų deginimo atvejus, numatytus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo nustatyta tvarka patvirtintuose gamtotvarkos planuose.

■ **Atsakomybė**

• **Už aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimus deginant sausą žolę, nendres, javus, nukritusius medžių lapus, šiaudus, laukininkystės ir daržininkystės atliekas atsakomybė taikoma pagal Administracinių nusižengimų kodekso 286 straipsnį.**

• **Sausos žolės, nendrių, nukritusių medžių lapų, šiaudų, laukininkystės ir daržininkystės atliekų deginimas pažeidžiant aplinkos apsaugos reikalavimus užtraukia baudą asmenims nuo 30 iki 230 eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo 60 iki 300 eurų.**

• **Priešgaisrinės apsaugos priemonių nesimėtimas pastebėjus savo žemėje ražienų ar nesugrėbtų (nesurinktų) šiaudų gaisrą užtraukia baudą žemės savininkams, naudotojams ir valdytojams nuo 30 iki 170 eurų.**

• **Ražienų, nenupjautų ir nesugrėbtų (nesurinktų) žolių, nendrių, javų ir kitų žemės ūkio kultūrų deginimas užtraukia baudą asmenims nuo 50 iki 300 eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo 120 iki 350 eurų.**

• **Taip pat vertinama aplinkai padaryta žala.**

■ **Kilus klausimų, darbo metu galite pasikonsultuoti su Aplinkos apsaugos departamento specialistais telefonu 8 700 02022 arba el. paštu konsultacijos@aad.am.lt.**

■ **Pamatę deginamą žolę, nedelskite – iškart skambinkite telefonu 112.**

Balandžio 29 d. kviečiame į visuotinį žygį „LIETUVA EINA Camino Lituano keliu“.

Informacija apie žygį Prienų rajone:

Dienos atstumas ~27,7 km.

Rekomenduojame automobilius palikti žygio registracijos vietoje – Paprienės laisvalaikio erdvėje (Greimų g., Prienai, šalia tilto). Į žygio pradžios vietą bus organizuojamas nuvežimas autobusu.

9.00–9.30 val. Dalyvių registracija Paprienės laisvalaikio erdvėje (Greimų g., Prienai, šalia tilto).

9.00–9.30 val. Išvykimas iš Paprienės laisvalaikio erdvės į žygio pradžios vietą.

10.00 val. Šv. Mišios, žygeivių išlydėjimas Pakuonio Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčioje (Aušros g. 2, Pakuonis, Prienų r. sav.).

10.30–18.00 val. Savarankiškas žygis.

14.00 val. bendri savarankiški pietūs Poeto Justino Marcinkevičiaus tėviškėje (Sklandytojų g. 4, Vazatkiemio k., Prienų r. sav.)

18.00 val. Žygio pabaiga Paprienės laisvalaikio erdvėje, vaišės.

Registracijos mokestis – 9 Eur. Į kainą įskaičiuota transporto paslauga, vaišės grįžus į finišo vietą.

Registracija internetu Prienų rajono atkarpoje: <https://docs.google.com/.../1FAIpQLSdUWBV7O2Z.../viewform...>

Dėl grupinių vienos dienos dalyvių registracijos prašome kreiptis į VšĮ „Prienai“ (Prienų turizmo ir verslo informacijos centras) tel. +370 602 87027, el. p. tvic@infoprienai.lt

Balandžio 29 d. – 21 km pėsčiųjų žygis Šilavotas–Pilotiškės, skirtas Vinco Mykolaičio-Putino 130-osioms gimimo metinėms ir Tauru apygardos Geležinio vilko rinktinės Lietuvos partizanų atminimui.

10.00–10.30 Galutinė dalyvių registracija. Iškilminga rikiuotė Šilavoto Švč. Jėzaus Širdies bažnyčios aikštelėje;

10.30 Žygio startas (žygeivius išlydės Šilavoto Švč. Jėzaus Širdies parapijos klebonas kun. teol. lic. R. Gaidys);

10.30–12.10 Pirmas žygio etapas (8500 m., Šilavotas–Mieleišupis, Naujosios Ūtos sen.);

12.10–12.30 Poilsis Kazlauskų sodyboje, susitikimas su Žemaitkiemio krašto bendruomene;

12.30–14.00 Antras žygio etapas (6300 m, Mieleišupis–Naujoji Ūta);

14.00–14.20 Poilsis Naujosios Ūtos parke, susitikimas su Naujosios Ūtos kaimo bendruomene;

14.20–15.40 Trečias žygio etapas (6200 m, Naujoji Ūta–Pilotiškės);

15.40–16.15 Poilsis, pietūs (Prienų šauliai vaišins koše ir arbata). Susitikimas su knygų autore, kraštiečiu Aldona Ruseckaite ir Prienų krašto muziejaus darbuotojais;

16.20 Iškilminga rikiuotė. Žygio dalyvių pažymėjimų įteikimas. Žygio pabaiga.

Žygio dalyvių registracija tel.: 8 687 25919, 8 610 01936, el. p. prienu6kuopa@gmail.com, algis0705@gmail.com

Paskutinis posėdis buvo itin darbingas

Balandžio 13 dieną į paskutinį 2019–2023 metų kadencijos posėdį Prienų rajono savivaldybės taryba susirinko nepilnos sudėties, dėl įvairių priežasčių posėdį ir progą atsisveikinti su kolegomis praleido keturi politikai. Aktyvių, nevengusių pasisakyti, teikusių pasiūlymus politikų – Audriaus Narvydo, Gintauto Bartulio, Dovilės Ručytės, Algimanto Šidlausko – jau nebeįsivysime ir naujos kadencijos Tarybos, kuri prisieks balandžio 20 dieną, darbe.

2019–2023 metų kadencijos Savivaldybės vadovai ir Tarybos nariai. Nuotraukoje nėra politikų Algimanto Šidlausko, Gintauto Bartulio, Dovilės Ručytės ir Audriaus Narvydo.

Mero ataskaitoje – apie nuveiktus darbus bei laukiančius iššūkius

Meras **Alvydas Vaicekauskas**, pristatydamas savo veiklos ataskaitą už 2022 metus, pasidžiaugė sėkmingai įgyvendintais darbais, įvardino grėsmes bei ateities iššūkius, kurie laukia naujos sudėties Tarybos – pirmiausia dėl pasikeitusio savivaldos modelio ir keliamų uždavinių.

Meras gerai įvertino Prienų rajono savivaldybės administracijos vadovų, specialistų, seniūnų ir seniūnaičių darbą, prisimdamas įsipareigojimą kartu su komanda siekti, kad laiku ir profesionaliai būtų įgyvendinamos Savivaldybės funkcijos, tikslai ir vykdomi naujo laikotarpio projektai, atliekami paruošiamieji darbai dėl Prienų, kaip kurortinės teritorijos, įteisinimo, surastas didesnis finansavimas rajono kelių būklei gerinti ir kt.

Kaip sekėsi dirbti Savivaldybės tarybai?

Meras taip pat apibendrinio ir Savivaldybės tarybos, į kurią buvo išrinkti 25 nariai, darbą. Pakankamai „margos“ politinės sudėties Taryba, kurioje dominuojantys socialdemokratai buvo subūrę 15 narių valdančiąją koaliciją, anot mero, dirbo pakankamai stabiliai. 2022 metais įvyko 13 Savivaldybės tarybos posėdžių, iš kurių trys – nuotoliniu būdu, juose svarstyti 353 sprendimų projektai ir priimti 349 sprendimai, apie trečdalis jų susiję su turto valdymu (104). Posėdžiuose pakankamai dažnai svarstyti sveikatos ir socialinės paramos, švietimo ir sporto, kultūros ir turizmo, finansų, statybos ir ekonominės plėtros klausimai. Mažiausiai sprendimų buvo priimta žemės ūkio klausimais (6). Tikėtina, kad būsimos kadencijos Taryboje, sustiprėjus Valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovų pajėgoms, šios srities klausimams bus skiriama daugiau dėmesio, juolab kad valstiečiai ir žalieji gali būti pakviesti prisijungti prie valdančiosios daugumos.

Vienbalsiai Taryboje buvo priimta 64,62 proc. iš visų patvirtintų sprendimų (2021 m. – 71,38 proc.). 2022 m. Tarybos nariai žymiai dažniau neišreiškė savo nuomonės svarstomam klausimui, t. y. nebalsavo 229 kartus (2021 metais – 144 kartus).

Posėdžių lankymas praėjusiais metais nebuvo visuotinis. Tarp atsa-

kingiausių politikų – meras **Alvydas Vaicekauskas**, Tarybos nariai **Artūras Buitkus**, **Deividas Dargužis**, **Aušra Deltuvienė**, **Loreta Jakinevičienė**, **Rita Keturakienė**, **Angelė Mickienė**, **Henrikas Radvilavičius**, **Mindaugas Rukas**, kurie 2022 m. nepraleido nė vieno posėdžio.

Per ketverius metus Tarybos nario mandato atsisakė vienas narys – **Vaidotas Kupstas**, vietoj jo prisiekė **Aušra Deltuvienė**. Artėjant naujiems savivaldos rinkimams dalis politikų keitė savo politines pažiūras, migravo iš vienos partijos į kitą. Didžioji dalis Tarybos narių, priklausiusių partijai „Laisvė ir teisingumas“, tapo 2022 m. susikūrusios naujosios politinės jėgos Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ nariais. Tarybos narė **Rima Zablackienė** prisijungė prie Lietuvos socialdemokratų partijos, **Vytas Bujanauskas** – prie Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“, **Algimantas Šidlauskas**, **Arūnas Vaidogas** ir **Egidijus Visockas** – prie Lietuvos regionų partijos. Atsižvelgiant į įvykusius pokyčius, Taryboje frakcijų skaičius išliko toks pats – keturios frakcijos. Vertinant šiuos politikų pasirinkimus, ne visiems jie garantavo sėkmę savivaldos rinkimuose.

Meras padėkojo Tarybos nariams už bendrai priimtus sprendimus, aktyvų darbą komitetuose, teiktus pasiūlymus, apgailestavo dėl to, kad per kadenciją nepavyko surengti nė vieno Savivaldybės tarybos išvažiuojamojo posėdžio, aplankant seniūnijas bei rajono įmones, ir vylėsi šiemet atnaujinti šią praktiką.

Po vieno kito klausimo merui Tarybos nariai balsų dauguma pritarė jo veiklos ataskaitai.

Išklaudyta ir patvirtinta Administracijos direktorės ataskaita

Prienų rajono savivaldybės administracijos direktorė **Jūratė Zailskienė** savo ataskaitoje akcentavo svarbiausius darbus, pasidžiaugė viršytu Savivaldybės biudžeto pajamų surinkimu, iš „mirties taško“ pajudėjusiomis procedūromis, perspjant tinkamų statinių ir sklypų savininkus, vykdamas teisinius procesus dėl apleistų pastatų pripažinimo bešeimininkiais, baigiama rajono kelių registracija, atliktais susisiekimo infrastruktūros, viešojo saugumo gerinimo darbais, laimėtu Tūkstantmečio mokyklų pažangos plano projektu ir kt.

Plačiau susipažinti su mero ir Savivaldybės 2022 metų veiklos ataskaitomis galima internetiniame savivaldybės puslapyje.

Naujas savivaldos modelis bus pritaikytas praktikoje

Posėdyje patvirtintas naujas Prienų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentas, kuris įsigalios į pirmąjį posėdį susirinkus naujai išrinktai 2023–2027 m. kadencijos Tarybai. Pagal nuo šių metų balandžio 1 d. įsigaliojusius Vietos savivaldos įstatymo pakeitimus bus pradėtas taikyti naujas mero ir tarybos įgaliojimų modelis. Taryba bus atstovaujamoji institucija, o meras – vykdomoji valdžia. Meras negalės būti Tarybos nariu, tačiau, kaip ir anksčiau, planuos savivaldybės tarybos veiklą, sudarys jos posėdžių darbotvarkes ir teiks savivaldybės tarybos sprendimų projektus, pirmininkaus posėdžiams ir kt. Be to, meras bus atsakingas už savivaldybės biudžeto parengimą ir už jo vykdymą, savivaldybės strateginio planavimo procesą ir kt.

Pagal naują Tarybos veiklos reglamentą nustatyta papildomų teisių Savivaldybės tarybos mažumai, opozicijai ir opozicijos lyderiui. Tarybos komisijų ir komitetų posėdžiai, išskyrus uždarus, turės būti tiesiogiai transliuojami.

Aiškiau nustatyta savivaldybių tarybų narių darbo apmokėjimo tvarka – jiems bus apmokama ne tik už darbą Savivaldybės taryboje, komitetuose, komisijose, frakcijose, bet ir už gyventojų priėmimą. Šia proga posėdyje kilo diskusija apie tai, kad, užtikrinant politikų darbo skaidrumą, Tarybos nariai apie planuojamus susitikimus su gyventojais iš anksto skelbtų viešai.

Meras turės didesnę politinio pasitikėjimo komandą

Po savivaldos rinkimų nauja tai, kad merui suteikta teisė pačiam siūlyti vicemerų, administracijos direktoriaus kandidatūras, apsispręsti dėl didesnės savo politinės komandos. Paskutiniame šios kadencijos posėdyje buvo priimti sprendimai dėl Administracijos direktorės **Jūratės Zailskienės** ir jos pavaduotojo **Algio Marcinkevičiaus** atleidimo iš užimamų pareigų pasibaigus 2019–2023 metų Prienų rajono savivaldybės tarybos įgaliojimų laikui. Taip pat patvirtintas mero **Alvydo Vaicekausko** pasiūlytas bendras mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų skaičius – 5 pa-

reigybės (iki šiol buvo 2 pareigybės).

Pagal naujos redakcijos Vietos savivaldos įstatymą, vicemerai taip pat bus priskiriami mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams. Taryba neprieštaravo, kad Prienų rajono savivaldybėje būtų įsteigta iki dviejų vicemerų pareigybių, juolab kad naujasis Administracijos direktorius dirbs neturėdamas pavaduotojo, taip pat – Tarybos posėdžių sekretoriaus pareigybę.

Tačiau besiformuojančios naujos opozicijos atstovai **Loreta Jakinevičienė** ir **Arūnas Vaidogas** garsiai išsakė abejonių dėl dviejų mero patarėjų pareigybių reikalingumo. Jie neprieštaravo, kad meras turėtų vieną stiprų patarėjų, konsultuojantį teisiniais klausimais, tačiau patarėjo komunikacijos klausimais pareigybę su planuojamu pareiginės algos koeficientu (baziniais dydžiais) – 12 – jiems pasirodė perteklinė, tad sprendimas patvirtintas ne visų, o 13-kos politikų balsais.

Konkrečios mero politinio pasitikėjimo personalijos nebuvo svarstytos, tačiau, oficialiai nepatvirtintomis žiniomis, vienas vicemero postas bus siūlomas Valstiečių ir žaliųjų sąjungos Prienų skyriaus pirmininkei **Laimutei Jančiūkienei**. Mero patarėjų pareigas turėtų užimti **Agnė Darguzienė** ir **Viktorija Ignatavičienė**. **Jūratė Zailskienė** neslepia ketinimų likti mero politinėje komandoje ir toliau vadovauti Savivaldybės administracijai, tiesa, jau su siauresniais įgaliojimais.

Kiti klausimai

Paskutiniame šios kadencijos posėdyje iš viso priimti sprendimai dėl 44 į darbotvarkę įrašytų klausimų. Išklaudytos ir patvirtintos Prienų rajono savivaldybės sveikatos priežiūros, kultūros ir švietimo įstaigų, Visuomenės sveikatos biuro, Jiezno paramos šeimai centro, Prienų r. savivaldybės Socialinių paslaugų centro, Prienų r. savivaldybės priešgaisrinės tarnybos, VŠĮ „Prienai“ 2022 metų veiklos ataskaitos. Pritarta AB „Prienų šilumos tinklai“ pertvarkymui į uždarają akcinę bendrovę. Kaip teigė Statybos ir ekonominės plėtros skyriaus vedėjas **Tomas Žvirblys**, poreikis keisti bendrovės valdymo struktūrą ir panaikinti jos valdybą pirmiausia kilo dėl būtinybės taupyti lėšas, nes nuo šių metų valdybos nariams turėtų būti mokamas atlyginimas (apie 28 tūkst. eurų per metus).

Dalė Lazauskienė

Aktuali informacija

Pakeistas paraiškų priėmimo grafikas

Pakeistas paramos paraiškų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 m. programos (KPP) priemones priėmimo 2023 metais tvarkaraštis.

2023 m. bus priimamos ir naujos paraiškos pagal KPP priemones „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklas: „Dirvožemio apsauga“, „Melioracijos griovių šlaitų priežiūra“, „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“, „Vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamojamoje žemėje“, „Rajonų laukai per žiemą“.

Paraiškos bus priimamos nuo balandžio 17 d. – žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimo laikotarpiu.

Bendruomenėms stiprinti – daugiau kaip 2 mln. eurų

Savivaldybių organizuojamiems vietos bendruomenių stiprinimo projektams 2023 metams Socialinės apsaugos ir darbo ministerija skyrė 2 mln. 180 tūkst. eurų. Bendruomenių stiprinimo priemonės patvirtintos dvejais metais – iki 2025 metų.

Šiemet taip pat tęsiamas bandomasis modelis papildomai įtraukiant naujų savivaldybių – jų planuoja dalyvauti 17. Įgyvendinant bandomąjį modelį, bus stiprinami bendruomeninių organizacijų gebėjimai, kompetencijos rengiant ir įgyvendinant projektus, o siekiant visuomenės įsitraukimo į sprendimų priėmimo procesus – dalyvavimas savivaldybių bendruomeninių organizacijų tarybose.

Savivaldybių bendruomeninių organizacijų ar nevyriausybinų organizacijų taryboms numatomas specialus vaidmuo – tarybos atliks atrankos komisijų vaidmenį.

Už projektams skirtas lėšas, kaip ir kasmet, konkursams laimėjusios organizacijos galės vykdyti socialinę veiklą socialiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms, pavyzdžiui, senjorams, neįgaliesiems, vyresnio amžiaus ar vienišioms žmonėms. Taip pat bus galima įtraukti į bendruomenę grįžtančius iš emigracijos ar atvykstančius užsieniečius, ugdyti bendruomenės narių pilietiškumą, populiarinti socialinio verslo plėtrą, organizuoti pagalbą atvykusiems ukrainiečiams.

Siekiant didesnio bendruomenės narių sutelktumo, finansuojami bendruomenės vaikų ir jaunimo laisvalaikio užsiėmimai, pavyzdžiui, stovyklos, renginiai, kitos veiklos, skatinančios asmeninių ir socialinių gebėjimų ugdymą. Remiama ir bendruomenės narių kultūrinė, švietėjiška, sporto ir sveikatinimo veikla, įvairios akcijos ir iniciatyvos, skirtos viešoms erdvėms ir aplinkos kokybei gerinti.

Konkursuose projektų finansavimui gauti gali dalyvauti bendruomeninės organizacijos, nevyriausybinės organizacijos, religinės bendruomenės.

Siekiant tolygesnio lėšų paskirstymo miestų ir kaimiškose teritorijose, kad visos savivaldybėse veikiančios bendruomeninės organizacijos turėtų vienodas galimybes pretenduoti į projektų finansavimą, nuo šių metų savivaldybėms leidžiama pačioms pasirinkti projektų finansavimo būdą – ar lėšas skirstyti seniūnijoms, ar neskirstyti ir lėšas skirti visai savivaldybės teritorijai.

Tai, kas išaugina... Atminties tiltu

Močiutė mamutė

Justinas ADOMAITIS

„Mylėk vaikus, bet vyrą labiau, – anūkėms porindavo močiute mamute proanūkės vadinama į dešimtą dešimtį įkopusi Magdalena Vaičiūnienė iš Aukštojo Balbieriškio kaimo, – vaikai išskris, o su vyru turėsi amžių pabaigti“. Kol buvo gyvas jos Mikutis, išsiskirdami į bažnyčią, pas dukras ar kaimynus, jiedu prie sodybos vartų pasibučiuodavo. Tas pat kartodavosi ir sugrįžus. Būdavo keista matyti tokių, kaip tada mums atrodydavo, senų žmonių jausmus.

Iki melioracijos pandemijos senelių sodyboje dažnai svečiuodavosi iš miestelio ar rajono centro pėsti grįžtantieji Daržininkų, Dargupio ar Ringėnų gyventojai. Vieni pageidauodavo atsigerti, kiti – pasitarti, tretieji – šiaip pasikalbėti, išsipasakoti. Prisimenu gretimame kaime gyvenusio gerbiamo žmogaus pokalbį su močiute. Dar nėjau į mokyklą, bet vaiko atmintin ištrigo močiutės klausimas: „Negi tu leisi sūnui vesti tą kaimynų merginą? Į tai svečias atsakė: „Kai ant mano delno užaugo plaukai“. Močiutės perspėjimas buvo lemtingas. Sūnus nepaklausė tėvo ir savo gyvenimą dešimtmečiams pavertė kančia.

Močiutė giminiavosi su daugybe pusbrolių ir pusseserių („kelių eilių“), o artimiausių kaimų moterys ją vadino arba teta, arba dėdiene – ji buvo kviečiama laukiant vaiko gimimo, kuriai nors susirgus ar budint ir meldžiantis prie mirštančiojo lovos. Močiutė namo pastogėje („ant aukšto“) turėjo tikrą vaistinę – į pundelius surišusi vaistingųjų žolelių pluoštus: geltonųjų barkūnų, ramunėlių, pupalaiškių, raudonųjų dobilų, mėtų, valerijonų, pankolių. Kai kurių vaistažolių rinkti močiutė vesdavosi ir mane, dar nesulaukusį dešimtmečio. Reikėjo keltis labai anksti, vos saulei patekėjus, ir kai kuriuos augalus atsklaupus nukąsti dantimis, rankas laikant už nugaros. Tuomet tai atrodė tikri burtai. Gerokai vėliau, artėdama prie šimtmečio, močiutė prasiardavo merginų ir moterų gudrybėmis paviliojant vyrą. Žinojo ir „priešnuodžius“.

Artimieji, kaimynai vertino močiutės Magdalenos gebėjimą išklausti, patarti, paguosti, kuo gali padėti. Tokia ir liko iki savo 99-erių. Aplinkiniams ji sakėsi esanti ligų patalas, bet kiek dabar atsimeu, tai buvo jos gudri išorinė apsauga. Šeimoje ir kaime visi jai buvo geri. Apie Smetonos laikus ji kartą prasiardavo, jog tuomet šeima visko turėjo, bet dirbo labai sunkiai. Apie karą ir pokarį močiutė nutylėdavo. Prasidėjus melioracijai, pasimatė jos diplomatiniai gebėjimai. Darbams vadovavęs inžinierius griovius suplanavo taip, kad jie aplenkų Vaičiūnų sodybą.

Kai susipykdavome su broliu, močiutė sakydavo: augome aštuoniese, vienas kitą oru gaudėm, blogo žodžio nemesdavome, o judu dviese nerandate sutarimo.

Močiutė Magdalena Kamičaitytė-Vaičiūnienė gimė 1889 m. gegužės 10 d. Gelčių kaime Ievos Kuncaitės ir Antano Kamičaičio šeimoje (be Magdalenos, Kamičaičiai užaugino Mortą, Katrę, Kazimierą, Juozą, Jurgį, Elžbietą, Oną). Su būsimo vyru Mykolu, gyvenusiu Balbieriškio jurisdikcijoje, ją supažindino kaimynė po atlaidų Balbieriškio bažnyčioje. Nuėjo visi trys pas žydą į užėigą kitapus bažnyčios, paėmė mažą buteliuką alaus. Tokį gėrimą mergina ragavo pirmą kartą. Galva apsvaigo.

Gal nuo alaus, gal nuo nepažįstamo jaunuolio kalbų. Mykolo tėvas Silvestras buvo miręs 1897 m. rugsėjo 17 d., motina Marijona – 1909 m. sausio 1 d. Vestuvės įvyko 1909 m. spalio 21 d. Jaunoji turėjo 20 metų, jaunasis buvo metais vyresnis. Močiutė turėjo vargo, kol vyrą išmokė prieš miegą poteriauti lietuviškai – Mykolas buvo miestelėnas, viešumoje ir bažnyčioje kalbėjęs lenkiškai. Pirmoji dukrytė gimė 1910 m. lapkričio 22 d., mirė po savaitės gruodžio 3 d., pakrikštyta Marijonos vardu. Dėl šios priežasties (motina palaidojusi savo vaiką) močiutė iki Žolinės (rugpjūčio 15 d.) visą gyvenimą nevalgė obuolių. Antra dukrytė, pakrikštyta Magdalenos vardu, gimė 1912 m. gruodžio 23 d. (užrašyta 1913 m. sausio 5 d.).

Jauna šeima kūrėsi Aukštojo Balbieriškio kaime. Žemės nedaug, vienas gražus arklis trakėnas, vienas darbinis, karvė, kelios avys. Sotesniam gyvenimui reikėjo pinigų. Miestelyje vietos žydas už 200 caro rublių žadėjo pasirūpinti Mykolo kelione per Atlantą užsidirbti. Sesuo Petronėlė 1913 m. pradžioje to paties verslaus žydo palydėta (irgi už 200 rublių) per Latvijos uostą išplaukė į Ameriką. Mykolas paskui seserį per Hamburgą išvyko 1913 m. rugsėjį. Namuose liko žmona su 9 mėnesių dukrele.

Močiutė pasakojo apie artėjančios nelaimės ženklą – kruviną kryžių danguje. Prasidėjo Pirmasis pasaulinis karas. Bėgdami nuo priešo caro kareiviai visus gyventojus vertė trauktis į Rusiją. Močiutė su mergaite pasislėpė miške, Balbieršgirėje. Grįžus joms į sodybą, atėję vokiečių kareiviai pareikalavo atiduoti arklis. Darbinį močiutė atidavė, traukė išslapstė.

Kaime gyventojų buvo likę mažai, tačiau vargas žmones vienijo ir stiprino. Močiutė pažinojo žolynus, ypač šalia sodybos telkšojusiose šlapynėse. Balbieršgirėje buvo apstu spanguolynais garsių pelkių, vadinamų palaitėmis, kurios turėjo sąsają su Žuvinto paliomis. Močiutė ne tik pažinojo pievų ir pelkių augalus, bet ir žinojo, kuo jie naudingi žmogui, kokius negalavimus gydo. Ypač daug žolelių ji skirdavo moteriškų ligų gydymui, sakydavo, jog visų jų prie-

žastis – vyrai. „Vaikščiodama vaiku“ (nėščia) moteris privalėjo visko saugotis („vaktuotis“), neišsigąsti, nežiūrėti į negražius žmones, neapkalbėti kitų, nepasisavinti nieko svetimo, nepavydėti. Dešimtys perspėjimų būsimai mamai, kurių pastaroji šventai laikydavosi.

Per kelis kaimus (Aukštojo Balbieriškio, Dargupio, Ažuolu) pribuvėja laikyta Kalėdienė, tačiau močiutė irgi dalyvaudavo įvertinant naujagimį, prižiūrint gimdyvę. Sakydavo, jog „septynias savaites motinos viena koja grabe“. Jeigu vaikas gimė silpnas, ji tuoj pat stengdavosi bažnyčioje pakrikštyti, kad nemirtų su nuodėme. Močiutė sakydavo, jog pametusi skaičių, kiek vaikų yra pakrikštijusi (pabuvusi „kūma“).

Kai vyras Mikas (Amerikoje jo vardą taip sutrumpino iš Mykolo) grįžo į namus Aukštajame Balbieriškyje, dukra Magdūtė buvo ūgtelėjusi – sulaukusi devynerių metų. Ji bėgo tolyn nuo dailiai apsitaisiusio nepažįstamo dėdės.

Iš Amerikos vyro parvežti doleriai virto statybinėmis medžiagomis, ūkio padargais, žemės nuosavybe. Vienas po kito gimė du berniukai, abu mirė vos pakrikštyti: vienas – Jonuku, kitas – Petruku. Kauno daktarai močiutę nuramino, jog užaugins tik mergaites. Onutė gimė 1923 m., Petronėlė – 1926 m. Močiutei dukras auginti padėjo sesuo Onutė, siuvėja, vyro taip ir neišsirinkusi, duoną pelnusi siūdama rūbus moterims. Mergaitės augo, tetą vadindamos mama, o tikrąją mamą – mamute. Taip šeimoje buvo šaukiama močiutė. Tais laikais Mikas Vaičiūnas turėjo gražų 15 ha ūkį, be to, buvo „amerikonas“. Tokį priklausymą liudijo skardinis namo stogas. Cinkuoti lakštai buvo atvežti iš Anglijos.

Visas šeimos gyvenimas sukosi virtuvėje, kuri buvo ir bendrasis kambarys, turėjęs nedažytas plačių obliuotų lentų grindis. Kampe šilumą ir jaukumą skleidė iš raudonų plytų sumūryta krosnis, turėjusi tris aukštus: „pečių“, „prieždą“ ir „paminą“. Vienoje dalyje buvo suvalkietiška „mašina“ – su dviem skylėmis viralo puodams įstatyti, už jų – duonkepė krosnis su masyvia „pečiadange“. Kitoje krosnies dalyje

– „mašinsuolis“, ant kurio buvo galima išsitiesti visu ūgiu, džiovinti šlapius lauko drabužius, viršuje – „užpečkis“, kuriame mėgo šildytis mergaitės, ypač kai jos lankė mokyklą, prie žibalinės lempos skaitydavo knygas. Po „mašinsuoliu“ buvo vadinamas „pečeliu“ – gilios įdubos, kuriose žiemą per didelius šalčius kokią savaitę laikydavo ir maitindavo tik ką gimusias aveles, paršiukus.

Mikutis močiutei buvo šventas žmogus. „Tėvuli, ar malkų atnešta? – klausdavo, sėdėdama ant „mašinsuolio“, ir tuoj pratėsdavo, – o karvėms ar paduota, ar vištos paleintos“?

Anūkus, artimuosius, kaimynus močiutė mokė tausoti žodį, nevertoti jo be reikalo ar kažką minėti bloga intencija. „Neprišišauk nelaimės“, – sakydavo ji anūkams, kai tie pranešdavo apie matytą kokį nors niekadėją. Kuomet kaime pagavo vagį, močiutė mus nustebino pasakydama, jog šis nekaltas. Tai motina, „juo vaikščiodama“, nugvelbė kaimyno virvę, vaikas ir atsigimė.

Močiutės kalba traukė savo žodingumu, etiškumu. Pavyzdžiui, didžiausiu lietuvių keiksmažodžiu laikoma rupūžė ji vadino „pamatine“, velnią – „nelabuoju“. Apskritai – ji vengdavo vartoti neigiamos prasmės žodžius, jei galėjo juos pakeisti alternatyviais. Sakydavo – kaip šauksi, taip atsiliepsi.

Anūkus, kurių turėjo šešis, ji mylėjo, jų laukė, žinojo, ką kuris mėgsta valgyti. Pavyzdžiui, vyriausiasis mėgo rūgštapienį suplakta, vyriausioji anūkė – atsargiai samčiu išimta iš puodynės, „gabalinė“. Nors pati nevalgydavo tarkuotų bulvinių blynų ar bandų, anūkus visuomet pasitikdavo su tokiomis vaišėmis. Bandos tiesiog plaukiudavo spirgučių padaže, o močiutė atsipirkdavo – „man daktaras uždraudė“. Tik ką iš krosnies ištrauktos duonos ar pyrago močiutė irgi nevalgydavo dėl to paties daktaro. Tačiau jo kitus patarimus atsimindavo. „Atsikėlei ryte – suvalgyk nors aguonos grūdą, neik į darbą tuščių pilvu“, – anūkes mokė mo-

čiutė. Jau gilioje senatvėje ji rytais atsikeldavo, nusiprausdavo, susišukuodavo, plaukus iš šukų sumesdavo į „mašiną“ (kasdienę krosnį), tada atsipjauodavo prieš dieną kepto pyrago riekę, užtepdavo sviesto, kad pyrago akutės matytųsi, uždėdavo varškės sūrio, įsipildavo kavos su pienu. Tokie būdavo jos pusryčiai. Pietų šį tą užkąsdavo, o vakarienės tarsi ir nereikėdavo. „Svarbu apgauti pilvą“, – sakydavo ji apie savo maitinimąsi.

Mieste gyvenančioms dukroms, žentams ir anūkams, apsilankantiems kone kiekvieną savaitgalį, močiutė turėdavo pilną šėpą lauktuvių. Kolūkmečiu leista laikyti vieną karvę, ja močiutė rūpinosi iki garbaus aštuoniasdešimtmečio. Karvutės dėka močiutės podėliuose visuomet buvo puodynės lydyto sviesto, džiovintų ir kubile su druska susluoksnuotų sūrių. Lašinių, rūkytų dešrų močiutė nevalgė, tačiau svečiams visada turėjo.

Močiutė pati laikėsi, dukras ir anūkus mokė laikytis minties, žodžio ir veiksmo sekos. Namuose ji meldėsi iš „Aukso altoriaus“ maldaknygės, pirkto dar spaudos draudimo metais. Tokio pat amžiaus buvo ir jos „kukavinis“ rožančius. Vieną sekmadienį į devintą dešimtį įkopusi močiutė bažnyčios „lomkose“ jį pamiršta. „Su kuo mane pašarvos“? – tai buvo skausmingiausias klausimas. Sekmadienių pamaldos ėjo vienos po kitų, o „kukavinis“ neatsirasdavo. Susapnuoja močiutė, kad jos rožančių radusi moteris iš Ringėnų kaimo. Sutikta kitą sekmadienį toji prisipažįsta ir brangenybę gražina.

„Dievulis mane pamiršo“, – kalbėdavo močiutė, kai parvažiavę anūakai teiraudavosi jos sveikatos. Tačiau būti reikalinga ji dar norėjo. Kai namuose visi vakare jau migdydavosi, močiutė pažadindavo klausimu – „Ar viščiukai jau suvaryti“? Tai buvo pagrindinis močiutės darbas gyvenant dukros ir žento sodyboje. Visiems namiškiams buvo smagu žinoti, jog ir artėjanti prie šimtmečio močiutė vis dar jaučiasi reikalinga ir svarbi.

Magdalena Vaičiūnienė apie 1930 m.

Asmeninio albumo nuotrauka

Būdama aštuoniasdešimties močiutė dar laikė karvę.

Atminties
tūltu

Žymaus sklandytuvų konstruktoriaus, sklandytojo, lakūno Broniaus Oškinio 110-ąsias metines minint

Bronius Oškinis – žymus sklandytuvų konstruktorius ir sklandymo pradininkas Lietuvoje – gimė 1913 metų balandžio 15 dieną Šakių apskrityje, Barzdų kaime, Jono ir Agnieškos Oškinų šeimoje. 1920 metais šeima persikėlė į Kauną. Baigęs šešias pradinės mokyklos ir dvi „Aušros“ gimnazijos klases, toliau karčias mokslo šaknis „kirto“ Kauno aukštesniojoje technikos mokykloje (ATM).

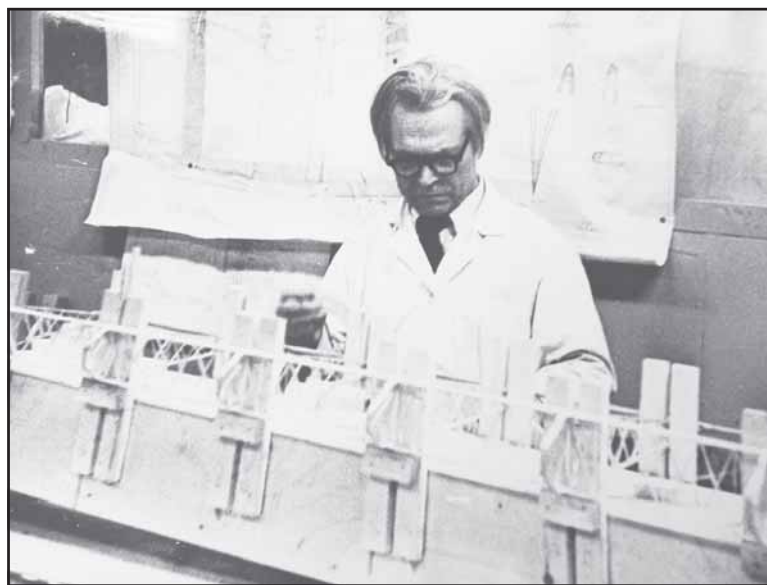
B. Oškinį visuomet domino aviacija. Jis buvo vienas iš 1931 metais gruodžio 13 dieną įkurto Kauno ATM aviacijos būrelio steigėjų. Baigęs aviacijos kursų, vadovavo sklandytuvų statybai ATM dirbtuvėse. Naudodamasis iš Lietuvos aeroklubo gautais vokiško mokomojo sklandytuvo RRG-23 „Zoegling“ brėžiniais, iš esmės pakeitė jo konstrukciją, paruošė T-1 darbo brėžinius ir vadovavo jo statybai.

1932 m. rugpjūčio 15 dieną sklandytuvą T-1 pašventino kanau-ninkas Juozas Tumas-Vaižgantas. Pažaislio smiltynuose sklandytuvą išbandžius karo lakūnui Gregorui Heidrikui, į orą pakilo ir pirmąjį skrydį atliko pats B. Oškinis. Šis sklandytuvas po Antrojo pasaulinio karo buvo vadintas BrO-1.

Pirmasis Lietuvoje 1932 metais įvykdė A klasės piloto normatyvus ir išlaikė A piloto egzaminą. 1933 metais su kitais sklandytojais dalyvavo ekspedicijoje Nidoje. Čia kuriant Lietuvos aeroklubo sklandymo mokyklą, B. Oškinis vadovavo savitos konstrukcijos angaro ir bendrabučio statyboms. Nidoje sklandytuvu T-1 įvykdė ir C klasės piloto normatyvus bei tapo pirmuoju sklandytoju C pilotu Lietuvoje. Tačiau jis niekuomet neatitruko nuo savo pagrindinio pomėgio – sklandytuvų statybos.

1934 metų pavasarį buvo išbandytas naujas mokomasis sklandytuvas BrO-2 (T-2). Taip pat sukurti dar trys nauji lavinimosi sklandytuvai BrO-3: „Pūkas“, „Aras“ ir „Giriūnas“.

B. Oškinis mokėsi skraidyti LAK lakūnų IV laidoje, talento nestokojęs ir gavęs stipendiją, jis išmoko skraidyti lėktuvu ir savarankiškai skrido lėktuvu Š-18. Vėliau kaip as-

Br. Oškinis konstruoja gamina sklandytuvą.

pirantas įstojo į Karo aviacijos dirbtuves, tapo antrojo rango karo lakūnu. 1936 metais paskirtas Zoknių karo aviacijos dirbtuvių viršininko pavaduotoju, kiek vėliau tarnavo karo lakūnu 3-ioje eskadrilėje.

Dar vienas B. Oškinio sukurtas išskirtinis sklandytuvas BrO-3 „Rūta“, skirtas akrobatiniam sklandymui, buvo išbandytas 1937 metais. Tai buvo vienas pirmųjų tokių sklandytuvų Europoje. Tais pačiais metais kartu su Jonu Pyragiu pirmą kartą išėjo į tarptautinę areną, dalyvavo pasaulio sąskrydyje JAV, kur B. Oškinis skraidė LAK sklandytuvu „Biržietis“, o kolega J. Pyragius – su BrO-5 „Rūta-II“.

Grįžus iš sąskrydžio, B. Oškinii buvo paskirta karinė stipendija studijoms Berlyno aukštosios technikos mokykloje, lėktuvų statybos fakultete. Po mokslų, 1940 metais sugrįžus į Lietuvą, čia jau šeiminkavo Raudonoji Armija, ir jis buvo paskirtas Dvidešimt devintojo teritorinio šaulių korpuso Tautinės aviacijos atskirosios eskadrilės remonto dirbtuvių inžinieriumi.

Karo metu studijavo Vytauto Didžiojo universiteto technologijos fakulteto elektrotechnikos skyriuje. Aviacijos dirbtuvėse Fredoje remontavo vokiečių bombonešius. 1944 metų rugsėjį buvo suimtas ir išvežtas į filtracinį Podolsko lagerį. Paleistas iš lagerio ir atvykęs į paskirtą kariuomenės dalinį, 1945 metų birželį demobilizuotas.

1947 metais sugrįžęs į Kauną dirbo akademinį darbą, skaitė pa-

skaitas Vytauto Didžiojo universitete. Taip pat neapleido savo aistros ir toliau kūrė naujus sklandytuvus. 1949 metų rudenį išbandė pirmąjį pokario metais pastatytą sklandytuvą BrO-10 „Pūkas-III“, o 1953 metų vasarą pastatytas pradinio mokymo sklandytuvus BrO-11.

1956–1962 metais dirbo Kauno sklandymo stoties viršininku. Simferopolio, Kropotkino ir kitose aviacijos dirbtuvėse buvo pradėta B. Oškinio sklandytuvų serijinė gamyba. Buvo pagaminta apie 2000 sklandytuvų BrO-11, tuo metu tai buvo

masiškiausias sklandytuvas pasaulyje.

Gyvenimo kelias B. Oškinį 1962–1969 metais nuvedė į Palangą, čia jis dirbo statybos valdybos darbų vykdytoju. B. Oškinis buvo pirmasis 1963 m. pradėjusio veikti Lietuvos dailės muziejaus ekspozicinio padalinio Palangos gintaro muziejaus vedėjas. Šias pareigas jis ėjo 1963–1967 metais.

1969 metais įkūrus Prienų eksperimentinę sportinės aviacijos gamyklą, Vytautas Pakarskas subūrė jaunų ir patyrusių inžinierių kolektyvą. Vienas iš jų buvo B. Oškinis. Dirbdamas konstruktoriumi ypatingą dėmesį skyrė kuriant sklandytuvus jaunimui. Juose įdiegė daug naujovių, panaudojo plyšinius sparnus, užsparnius ir eleronus. Jis sukūrė įvairių modifikacijų sklandytuvus ir taip atvėrė kelią į padanges daugybei jaunuolių. Dirbdamas Prienuose jis prisidėjo prie gamyklos augimo ir garsinimo.

Eksperimentinė sportinės aviacijos gamykla, gimusi Prienuose ir išaugusi Prienų rajone, tapo viintele sklandytuvų gamykla Baltijos šalyse. Ne vienoje tarptautinėje parodoje lietuviai, pristatę gaminius ir sulaukę puikių įvertinimų, garsino savo vardą pasaulyje.

Bronius Oškinis niekuomet nenustojo stebinės savo pasiekimais ir rekordais. 1973 metais į orą pakilo

pirmasis hidrosklandytuvas Lietuvoje BrO-17V „Antenėlė“, kiek vėliau buvo sukurti ir pradėjo sklandyti dviejų plyšių sparno hidrosklandytuvai ir trijų plyšių mažiausias sklandytuvas pasaulyje BrO-18 „Boružė“, lengviausias sklandytuvas pasaulyje BrO-20 „Pūkelis“, stikloplastinis sklandytuvas-skraidyklė BrO-22 „Rūtelė“ ir kiti jo kurti sklandytuvai. Iš viso jis sukonstravo 23 sklandytuvų tipus, iš kurių keturi buvo gaminami serijomis.

1982 m. B. Oškinis projektavo, vadovavo ir pats daugiausia darbovosi statydamas lėktuvų „Albatros B.II“ ir „WACO“ maketus Lietuvos kino studijos vaidybiniam filmui apie Darių ir Girėną. Jis kūrybinei grupei talkino ir filmavimo darbuose.

B. Oškinio nuopelnai plėtojant sklandymą įvertinti ir Lietuvoje, ir užsienyje. Jis buvo apdovanotas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Tarptautinės Aeronautikos Asociacijos apdovanojimais. Jo vardu pavadinta Kėdainių vaikų aviacijos mokykla. Palangoje, jo garbei įamžinti, gatvei buvo suteiktas B. Oškinio vardas.

Žymaus sklandytojo, sklandytuvų konstruktoriaus, sklandymo pradininko gyvenimo kelias baigėsi 1985 metų balandžio 7 dieną Palangoje.

Rūta Žiobaitė
Prienų krašto
muziejaus muziejininkė

Sklandytuvų konstruktorius Br. Oškinis, sklandytojas V. Šliumba, direktorius V. Pakarskas ir KSK viršininkas A. Jonušas su bendraminčiais.

Radiacijos poveikis žmogaus organizmui: ką gali ir ko negali kalio jodidas

Šalia Lietuvos esanti nesaugi Baltarusijos atominė elektrinė kelia didelę grėsmę, todėl pasiruošti ir žinoti, kaip elgtis joje įvykus branduolinei avarijai, privalo kiekvienas. Pirmosiomis minutėmis ir valandomis būtent nuo pačių gyventojų veiksmų priklausys jų saugumas. Kaip reikėtų elgtis užgaidus sirenomis ar gavus perspėjimo pranešimą telefone apie branduolinę avariją Baltarusijos atominėje elektrinėje, kada vartoti kalio jodido tabletes, kam jos skirtos ir koks yra radiacijos poveikis žmogaus organizmui – į šiuos ir kitus aktualius klausimus atsako Ramunė Marija STASIŪNAITIENĖ, Radiacinės saugos centro direktoriaus pavaduotoja, laikinai vykdanči direktoriaus funkcijas.

– Kokie turėtų būti pirmieji, skubiausi gyventojų veiksmai įvykus branduolinei avarijai?

– Pirmoji gyventojų apsaugos priemonė yra jų perspėjimas. Lietuvoje veikia gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema, kurią sudaro sirenos, trumpieji perspėjimo pranešimai ir mobiliuosius telefonus bei teikiama informacija per Lietuvos nacionalinį radiją ir televiziją.

Gavus pranešimą apie įvykusią branduolinę avariją, pirmiausia reikėtų kuo skubiau eiti į artimiausią pastatą, parvesti naminius gyvūnus namo, galvijus suvartyti ir tvartą ir jį uždaryti. Parūpinti jiems vandens ir pašaro keilioms dienoms. Taip pat uždegti šulinius.

Esant patalpoje – nedelsiant uždaryti ir užsandarinti langus, vėdinimo angas ir išjungti

oro kondicionavimo sistemas, kurios naudoja išorės orą.

Tai atlikus, įsijungti Lietuvos nacionalinį radiją ar televiziją ir sekti per visuomenės informavimo priemones perduodamą informaciją.

Kilus būtinybei išeiti į lauką, svarbiausia apsaugoti kvėpavimo takus. Tam galite naudoti medicininę veido kaukę, respiratorių, o jei jų neturite – nosį ir burną bent užsidengti nosine, šalikui ar kita medžiaga.

Grįžus iš lauko reikia atsargiai nusivilkti galimai radioaktyviuosius medžiagomis užterštus drabužius, jų nepurtyti ir nevalyti, o sudėti į plastikinį maišą ir jį laikyti atokiau nuo žmonių bei gyvūnų. Vien nusivilkus užterštus viršutinius drabužius pašalinama iki 80 proc. radioaktyviojo užterštumo. Jeigu yra galimybė,

reikia kuo skubiau nusiprausti su muilu po tekančiu vandeniu, o jei tokios galimybės nėra, tuomet kruopščiai nuvalyti atviras kūno vietas sudrėkintu rankšluosčiu ar drėgnomis servetėlėmis – atlikti dezaktyvavimą. Atlikus šiuos veiksmus, persirengti švariais, spintoje ar stalčiuje laikytis drabužiais.

Apsaugojus save reikia padėti kitiems žmonėms, kurie savarankiškai negali nusivilkti rūbų, nusiprausti. Iš lauko parvestus naminius gyvūnus taip pat reikia nuprausti po tekančiu vandeniu. Padedant kitiems žmonėms ar rūpinantis gyvūnais, reikėtų dėvėti gumines pirštines ir apsaugoti kvėpavimo takus dėvint vienkartinį respiratorių ar medicininę veido kaukę. Po to nepamiršti po tekančiu vandeniu su muilu nusiplauti rankų, veido ir kitų kūno vietų, kurios nebuvo pridengtos.

– Kokia kalio jodido paskirtis? Kada jį vartoti ir ar išgėrus kalio jodido saugu eiti į lauką?

– Kalio jodido (KI) tabletės vartojamos tik tada, kai aplinkoje pasklinda radioaktyviojo jodo ir tik tada, kai jas vartoti rekomenduoja Sveikatos apsaugos ministerija. Naudojti jas kitu, nei nurodyta, laiku gali būti žalinga.

Laiku suvartojus KI tabletes, skydliaukė

užblokuojama (prisotinama) stabilioju jodu ir taip apsaugoma nuo įkvėpto ar su užterštu maistu į organizmą patekusio radioaktyviojo jodo kaupimosi joje ir sukeliamos žalos – šios liaukos vėžinių ir kitokių susirgimų.

Stabiliojo jodo preparatai apsaugo skydliaukę tik nuo žalingo radioaktyviojo jodo poveikio, tačiau neapsaugo žmogaus organizmo nuo kitų branduolinės avarijos metu aplinkoje pasklidusių radionuklidų. Todėl nereikėtų eiti į lauką be būtino reikalo.

Taip pat atkreipčiau dėmesį, kad skydliaukės apsaugai branduolinės avarijos atveju jokia būdu netinkami vartoti vaistinėse parduodami vaistiniai preparatai – spiritiniai jodo tirpalai ar jodo purškalai, skirti burnos gleivinei gydyti, taip pat maisto papildai su jodu ir panašiai. Jie neapsaugotų skydliaukės nuo radioaktyviojo jodo žalingo poveikio. Šių preparatų veikioji medžiaga yra ne KI, o tiesiog jodas, kuris yra stipriai oksiduojančias ir toksiškai veikiantis medžiaga, galinti sukelti cheminių audinių nudegimų ir apsinuodijimą, todėl jokiais būdais jo negalima gerti, net ir skiedžiant vandeniu.

(Nukelta į 6 p.)

„Piktas medis negali gero vaisiaus atnešti“

Našlaitės – vienos pirmųjų kapaviečių gėlių, kurios sodinamos tik praėjus žiemai. Turguje jos bei vaismedžiai buvo vieni perkamiausių. Apie tai, kad reikėtų rinktis smulkiažiedes našlaites, jos suformuoja gražų, vešlų žydintį kilimą ir džiugina akį iki Joninių, o kartais ir iki liepos pradžios, patarė nemažą kiekį pirkusi Virginija. Moteris pati iš Šakių, mūsų turguje lankosi pirmą kartą. Pro šalį vyko į artimųjų kapines ir užsuko. Vienas našlaičių sodinukas kainavo 80 euro centų, perkantiems jų daugiau – po 70 euro centų.

Našlaitė (lot. Viola) – tai našlaitinių augalų genčiai priklausantis augalas. Gėlių pavadinimas kilęs iš graikų mitologijos. Legenda byloja, kad pradžioje visos našlaitės buvo baltos. Tačiau, kai jas pervėrė Kupidono strėlė, gėlių žiedai nusidažė įvairiomis spalvomis.

Šiuo metu yra daugiau nei 500 našlaičių rūšių, išvesta daug hibridų ir įvairiausių veislių. Pirkėja patarė giliau pažvelgti į šių gėlių formas ir kas slypi už jų. „O kvapnioji našlaitė simbolizuoja pamaldų nuolankumą, dvasinę gelmę“, – įsitikinusi „prie meno“ save pristaciusi moteris. Daug pirkėjų, nešinių jau išgytais vaismedžiais, vaiskrūmiais, dekoratyviniais augalais, kurių galima buvo rinktis iš keleto prekiautojų. „Piktas medis negali gero vaisiaus atnešti“, – įdomią mintį išsakė šiek tiek gražiai pasiginčijęs prekeivis, mat pirkėjas, norėjęs kuo didesnę nuolaidos, labai mandagus nebuvo. Medžiai kaip žmonės ar žmonės kaip medžiai...

Ūkininkų taip pat buvo nemažai suvažiavę. Tik turbūt tai natūralus gyvenimas, kaip pastebėjo vienas praeivis, kad ir čia pilna ukrainietišku kviečių... Kartais geriau yra neklausti nieko. Vieni pirkėjai labai reiklūs, išrankūs, smulkmeniškai, kiti gi – neklausia nei kur sėtas, nei kieno tas grūdas. Yra tokių, kurie nesidomi ir kaina, tik sumoka, ją pasakius, iš karto. Nuo Velykų, Atvelykio prasideda pats darbymetis, ilgesnė diena, sotesnio ir maisto reikia. Štai ką apie pavasario darbų pradžią pasakoja etnologas L. Klimka:

„Pasiruošimas tiems darbams buvo labai didelis. Vykdamo ir pirmosios vagos šventė su apeigomis ir tradicijomis, kai artojas pirmą kartą išeina į lauką. Šios šventės pastovios datos nebūdavo, viskas priklausydavo nuo to, koks pavasaris – ankstyvas ar vėlyvas.

Pirmoji vaga buvo su daugybe atodairių: ir žemę pabučiuoja, ir pirmą vagą atgal užverčia, taip atspirašdami žemės už išdraskymą. Tai labai prosenoviška tradicija. Arkliai irgi pirmą dieną nevaromi ir botagu nesišvaisdoma, nes taip ieškota santarvės su jais. Laukas visada ariamas tik prieš vėją. Tokios atodairios turėjo užtikrinti būsimo derliaus sėkmę“, – pasakojo L. Klimka. O sotesnio maisto turguje tikrai galima rasti. Prieš pat Atvelykį kiaušiniai nebuvo brangesni – vienu už dešimtį vištos kiaušinių prašė 2,50, kitur – 3 eurų. Šviežios kiaušienos galima buvo rinktis netoli vartų esančiuose kioskuose, paviljone. Vytintais, rūkytais mėsos gaminiais, rinkutėmis, lašunukais prekiaavo įprastose turgaus vietose esantys prekeiviai. Turgus gyveno įprastą šiam metų laikui gyvenimą. Šylant orams vis labiau gausės daigų daigelių pasirinkimas. Mašinų buvo pilnos priegios, Kauno gatvė, o žmonės pasiskirstę po abi turgavietes. Ypač gyvas ir gyvūnėlių turgus. Čia ir „paprastos“ vištos už 8–10 eurų kelia aukščiau galvas, prašosi nuperkamos, ir veislinės stengiasi į save dėmesį atkreipti, pirkėją privilioti. Gražų kaimišką gaidį galima pirkti už 10–12 eurų. Už „naujągimę“ ožkytę prašė tik 25 eurų. Triušiuokų ir vyresnių triušių galima pasirinkti. Taikos nešėjų – balandžių – taip pat buvo. Kur gyvuliukai, ten ir šneka šneka veja, rodos, kad labiau atviresni vieni kitiems ir tarpusavyje bendraujantys prekybininkai ir pirkėjai.

Kai kurie miško lankytojai jau pradėję grybavimo sezoną, ant prekystalių puikavosi pirmieji bobausiai. Jų indelis kainavo 4 eurus. Kaip visada, buvo prekiaujama įvairiomis atvežtinėmis daržovėmis, uogomis, vaisiais.

Kadangi, kaip sako išminčiai, gyvenimas – „kiekvienos dienos, kiekvienos akimirkos naujumas audinys“, tai ir turguje praleistos akimirkos, susitikimai, pokalbiai vienu su kitais ar pirkiniai, kurie „užrašyti ant lapelio ar atmintyje“ prieš vykstant turgun, ar netikėtai jame įsigyti – taip pat yra neįkainojamai brangūs...

Radiacijos poveikis žmogaus organizmui: ką gali ir ko negali kalio jodidas

(Atkelta iš 5 p.)

– Koks yra jonizuojančiosios spinduliuotės (radiacijos) poveikis žmogaus organizmui?

Žmogus negali pajusti, kada yra veikiamas jonizuojančiosios spinduliuotės, nes jos negirdi, nemato, ji neturi kvapo ir skonio. Jonizuojančioji spinduliuotė veikia gyvus organizmus ir sukelia DNR pažeidimus.

Per trumpą laiko tarpą gavus didelę apšvitos dozę išsivysto nulemtųjų jonizuojančiosios spinduliuotės sukeltų reiškinų, pavyzdžiui, ūmus radiacinis sindromas, radiaciniai nudegimai, audinių ir organų pažeidimai. Tipiškų viso kūno apšvitos požymių – pykinimas, vėmimas, silpnumas, karščiavimas ir viduriavimas – gali pasireikšti per pirmąsias kelias valandas. Nedidelės jonizuojančiosios spinduliuotės dozės gali sukelti atsitiktinių jonizuojančiosios spinduliuotės sukeltų reiškinų, pvz., onkologinių susirgimų ar įvairių paveldimų ligų. Poveikis gyventojų sveikatai gali išryškėti ir praėjus ne vieneriems metams nuo patirtos apšvitos.

– Įvykus branduolinei avarijai, kokį maistą ir vandenį būtų saugu vartoti? Kaip ir kada būtų galima išeiti į lauką?

– Svarbiausia atsimiti, kad būnant radioaktyviosiomis medžiagomis užterštoje teritorijoje ar esant įtarimui, jog esate užteršti radioaktyviosiomis medžiagomis, negalima nieko valgyti, gerti, rūkyti, liestis prie daiktų, veido, burnos.

Bendra rekomendacija yra namuose visada turėti maisto atsargų bent 72 valandoms. Būtų saugu vartoti sandariai uždaryto maisto, geriamojo vandens atsargas. Tačiau lauke esantys maisto produktai, tokie kaip daržovės, vaisiai, uogos ir kt., bei tinkamai neapsaugotų šulinių geriamasis vanduo galėtų būti užteršti radioaktyviosiomis medžiagomis ir juos vartoti būtų draudžiama. Plačiau apie maisto ir geriamojo vandens atsargų pasiruošimą galima sužinoti Lietuvos pasirengimo ekstremaliosiomis situacijoms svetainėje Lt72.lt.

Kada saugu išeiti į lauką, gyventojai bus informuoti. Jeigu išeiti yra būtina, visų pirma reikia apsaugoti kvėpavimo takus ir stengtis būti lauke kuo trumpesni laiką, o grįžus

atlikti dezaktyvavimą.

– Ką turėtų daryti tėvai, kurių vaikai avarijos metu buvo mokykloje ar darželyje?

– Kiekviena šeima turėtų sudaryti planą ir visi drauge aptarti aktualius klausimus, pavyzdžiui, kur būtų galima slėptis pavojaus atveju, jeigu reikėtų – kur ir kokių transportu evakuotumėtės. Iš šio plano turėtų išeiti ir branduolinės avarijos scenarijus.

Jei vis dėlto nutiktų taip, kad branduolinė avarija įvyktų dienos metu, kai vaikas yra mokykloje ar darželyje, ten jis ir turėtų likti. Šios įstaigos turi Ekstremalių situacijų valdymo planus, kuriuose yra numatyti veiksmai įvykus bet kokiai ekstremaliajai situacijai, taigi vaikai mokyklose ir darželiuose yra saugūs. Branduolinės avarijos atveju, skubėdami pasiimti vaikų iš ugdymo įstaigų, tėvai gali tik pakenkti ir sau, ir savo atžaloms. Kai tik vaikus būtų saugu pasiimti, tėvai apie tai sužinotų pirmieji.

– Kaip reikėtų elgtis toliau? Kiek laiko tektų laukti namuose?

– Rekomendacijos, kaip elgtis toliau, būtų skelbiamos per nacionalinį radiją ar televiziją. Jas atsakingos institucijos teiktų įvertinusios avarijos mastą, meteorologines sąlygas (vėjo kryptį ir greitį, kritulius) bei kitas aplinkybes.

Branduolinės avarijos atveju slėptis namuose ar kitose tam numatytose patalpose rekomenduojama ne ilgiau kaip dvi paras. Jeigu avarinė situacija vis dar būtų pavojinga žmonių sveikatai, toliau sektų žmonių evakuavimas.

– Ką svarbiausia būti susiplanavus, pasiruošus dabar, kai pavojaus nėra?

– Šeimos planas ir išvykimo krepšys yra du svarbiausi dalykai, kuriais kiekvienas namų ūkis turėtų būti pasirūpinęs jau dabar. Jie būtini ne tik branduolinės avarijos, bet ir bet kokios kitos ekstremaliosios situacijos atveju.

Išsamią informaciją ir patarimų šiais klausimais galima rasti Lietuvos pasirengimo ekstremaliosiomis situacijoms svetainėje Lt72.lt, Radiacinės saugos centro svetainėje Rsc.lt, taip pat kitų kompetentingų institucijų interneto svetainėse.

Teisėsauga

Per pastaruosius mėnesius Alytaus apskrityje likviduotas ne vienas narkotikų „taškas“

Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kriminalinės policijos organizuoto nusikalstamumo tyrimo skyriaus pareigūnai per pirmuosius tris šių metų mėnesius sulaikė penkis asmenis, įtariamus prekiavus narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, o iš nelegalios apyvartos paėmė daugiau kaip kilogramą kvaishalų.

Per pastaruosius mėnesius sėkmingų operacijų metu likviduoti trys narkotinių medžiagų „taškai“.

Pirmosiomis pavasario dienomis Organizuoto nusikalstamumo tyrimo skyriaus pareigūnai, tikrindami gautą informaciją, Alytuje sulaikė tris (24 m., 24 m. ir 32 m.) vyrus, kurie su savimi turėjo lankstinukų su augalinės kilmės narkotine ar psichotropine medžiaga, įtariama – kanapėmis. Visiems trims pareikšti įtarimai dėl neteisėto disponavimo narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis be tikslo jas platinti. Tęsiant aktyvius ikiteisminio tyrimo veiksmus, kriminalistai sulaikė ir narkotikais prekiavusius du (49 m. ir 33 m.) vyrus. Vienas iš jų – 33 metų alytiškis teisėsaugai žinomas, anksčiau teistas už įvairius nusikaltimus. Atlikus kratas, bendrininkų namuose rasta ir paimta įvairios talpos su augalinės kilmės narkotine ar psichotropine medžiaga, galimai kanapėmis, elektroninės svarstyklės, trintuvė, plastiko maišeliai „prekei“ supakuoti ir grynųjų pinigų.

Kovo pabaigoje Prienų r. PK Reagavimo skyriaus patruliai kelyje Antakalnis-Jeznas-Alytus-Merkinė sustabdė automobilį „VW Passat“, kurio vairuotojas (g. 1991 m.), vairuodamas transporto

priemonę, naudojo telefoną. Sustabdytas vyras elgėsi keistai, jaudinosi, patikrinus automobilio vidų, ant galinės sėdynės rasta ir paimta du plastiko paketai. Pareigūnai įtaria, kad vyras gabeno apie pusę kilogramo kanapių.

Prasidėjus balandžiui, ONTS pareigūnai sėkmingai sutriuškino dar vieną apskrityje veikusių narkotikų tiekimo kanalą. Birštone sulaikyti 20-ies ir 34-erių metų vyrai, įtariami kanapių platinimu. Dvidešimtmečio namuose pareigūnai rado lagamine paslėptą galimai kanapių „lobį“. Gudriai kompiuterio procesoriaus dėžėje vyras slėpė pistoletą, kuriam leidimo laikyti neturėjo, svarstyklės, trintuvę bei 4000 eurų grynųjų. „Į svečius“ pas birštoniškį atvykęs 34-erių kaunietis su savimi turėjo 3 500 eurų grynųjų ir ginklų, kuriam leidimo, kaip ir draugas, neturėjo.

Ikiteisminius tyrimus dėl neteisėto disponavimo narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, turint tikslą jas platinti, atlieka Alytaus apskr. VPK KP Organizauto nusikalstamumo tyrimo skyriaus pareigūnai. Už šias nusikalstamas veikas įtariamiesiems gresia laisvės atėmimo bausmė iki aštuonerių metų.

Tyrimus kontroliuoja Kauno apygardos prokuratūros prokurorai.

Dėl neteisėto disponavimo narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis per tris 2023 metų mėnesius Alytaus apskrities prižiūrime teritorijoje pradėti 26 ikiteisminiai tyrimai, vienas iš jų – dėl kvaishalų platinimo nepilnamečiams.

33 asmenims surašyti administracinio nusižengimo protokolai dėl narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo be gydytojo paskyrimo.

Per 2022 metus Alytaus apskr. VPK pareigūnai išėmė įvairių narkotinių ar psichotropinių medžiagų, kurių vertė juodojoje rinkoje siektų daugiau nei pusę milijono eurų. Per pirmuosius tris 2023 metų mėnesius į gatves nepateko kvaishalų už beveik šimtą tūkstančių eurų.

Musikaltimai Melaimės

Smurtas

Balandžio 13 d. apie 13 val. 50 min. Prienų r., Išlaužo sen., Rutkiškių k., namuose, vyras (g. 1990 m.) smurtavo prieš neblaivią (2.83 prom. alkoholio) moterį (g. 1991 m.). Pradėtas įvykio aplinkybių patikslinimas.

Eismo įvykis

Balandžio 15 d. apie 19 val. 40 min. Prienuose, J. Basanavičiaus g., prie namo, automobilių stovėjimo aikštelėje, neblaivus (1.79 prom.) vyras (g. 1970 m.), neturėdamas teisės vairuoti transporto priemonę, vairuodamas automobilį „MERCEDES BENZ“, atsitrenkė į stovėjusį automobilį „VW TOURAN“.

Parengta pagal Alytaus AVPK pirminę informaciją

SIŪLO DARBA

Išmonėje reikalingas
Pagalbinis darbininkas

Atlyginimas į rankas nuo 800 iki 1100 Eur. Jei susidomėjote, galite su mumis susisiekti: tel. 8 698 46063 arba el. paštu: strielciulentpjuve@gmail.com

Reikalinga(-s) sausmedžių
ravėtoja(-s)

Trumpalaikis darbas Stakliškių k. Prienų r. Darbas – piktžolių ravėjimas aplink sodinukus (sausmedžius). Siūlomas užmokestis nuo 50,00 EUR per dieną. Kontaktinis tel. +370 687 72 070, el.p. gailintas@gmail.com

IVAIRŪS

PRANEŠIMAS APIE PERKAMĄ ŽEMĘ MIŠKAMS ĮVEISTI

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Prienų regioninis padalinys perka žemę, skirtą naujiems miškams įveisti. Pirkimo procedūros vykdomos kiekvieną metų ketvirtį. Pirkimo dokumentai talpinami interneto svetainėje www.vmu.lt skyriuje „Administracinė informacija“, „Skelbimai“, „Žemės, skirtos naujiems miškams įveisti, pirkimai“. Tel. pasiteirauti: +370 610 384 76.

Informacija apie parengtą Viešosios geležinkelio infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių prie viešosios geležinkelio infrastruktūros kelių ir jų įrenginių apsaugos zonų Prienų rajono savivaldybės teritorijoje planą

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 (toliau – Įstatymas) nustatyta tvarka bei Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2020 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. 3-511 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintu „Aerodromo, kelių, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių, elektroninių ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonų planų, žemėlapių ir (ar) schemų rengimo (nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto) ir tvirtinimo tvarkos aprašu“ (toliau – Aprašas), parengtas viešosios geležinkelio infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių, prie viešosios geležinkelio infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, apsaugos zonų Prienų rajono savivaldybės teritorijoje planas (toliau – Planas).

Plano iniciatorius – AB „LTG Infra“ (juridinio asmens kodas 305202934, Geležinkelio g. 2, LT-02100 Vilnius).

Plano rengėjas – AB „LTG Infra“ (juridinio asmens kodas 305202934, Geležinkelio g. 2, LT-02100 Vilnius). Atsakingas asmuo – Kokybės ir saugos Kelių tyrimų ir projektavimo Geodezijos vyriausiasis specialistas Marius Umbrasas, kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1242, el. paštas: marius.umbrasas@ltginfra.lt, Tel. Nr. +370 61823506.

Planavimo tikslai:

• Įregistruoti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas visiems žemės sklypams, patenkantiems į AB „LTG Infra“ valdomų geležinkelio kelių apsaugos zonas;

• Įgyvendinti Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytą AB „LTG Infra“ pareigą, susijusią su viešosios geležinkelio infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių prie viešosios geležinkelio infrastruktūros kelių ir jų įrenginių apsaugos zonų nustatymu.

Planuojama teritorija – Prienų r. sav. teritorija.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija 2023 m. kovo 22 d. priėmė sprendimą Nr. 2-1095 teikti tvirtinti Planą.

Plačiau su parengtu Planu bei Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu „Dėl Viešosios geležinkelio infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių prie viešosios geležinkelio infrastruktūros kelių ir jų įrenginių apsaugos zonų Prienų rajono savivaldybės teritorijoje plano patvirtinimo“ projektu galite susipažinti Plano iniciatoriaus interneto svetainėje, adresu: <https://ltginfra.lt/planuojami-projektai>

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių grėžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). Tel. 8 620 85350.

Betonavimo, mūravimo ir griovimo darbai. Tvorų montavimas. Tel. 8 600 96 399.

DURYS – PER 3 DIENAS!
Žmoniškoms, pavasarinėmis kainomis

Gaminu duris – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. Tel. 8 653 93 193.

Delfi TV programa
2023.04.20-2023.04.23

KETVIRTADIENIS

06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
07:00 Feigino pokalbiai
08:00 Orijaus kelionės
09:00 Yugo broliai (34)
09:30 Egzotiniai keliai
10:00 Redaktoriaus virtuvė (23)
11:00 Delfi rytas
11:55 Kenoloto
12:00 Orijaus kelionių archyvai
12:30 Orijaus kelionių archyvai
13:00 Orijaus kelionės
14:00 Yugo broliai (34)
14:30 Egzotiniai keliai
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
16:30 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
17:00 Iš esmės su A. Peredniu
17:55 Kenoloto
18:00 Arkties paslaptys (4)
19:00 Egzotiniai keliai
19:30 Yugo broliai (34)

20:00 Sporto baras (13)
21:00 Ką žmonės dirba visą dieną (11)
21:30 Automobilis už 0 Eur (106)
22:00 Egzotiniai keliai
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Feigino pokalbiai
23:30 Iš esmės su A. Peredniu (k)
00:30 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga (k)
02:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
PENKTADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
07:00 Feigino pokalbiai
08:00 Ką žmonės dirba visą dieną (11)
08:30 Pas Editą
09:00 Yugo broliai (35)
09:30 Egzotiniai keliai
10:00 Alfo vila (30)
11:00 Delfi rytas
11:55 Kenoloto
12:00 Orijaus kelionių archyvai

12:30 Orijaus kelionių archyvai
13:00 Istorijos apie nesėkmes (20)
13:30 Ką žmonės dirba visą dieną (11)
14:00 Yugo broliai (35)
14:30 Egzotiniai keliai
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
16:30 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
17:00 Speciali laida Žemės dienai
17:55 Kenoloto
18:00 Arkties paslaptys (5)
19:00 Egzotiniai keliai
19:30 Yugo broliai (35)
20:00 Pas Editą
20:30 Šeima ant ratų. Afrikos link (21)
21:00 Jūs rimtai? (33)
21:30 Savaitės kriminalai su Jauniumi Matoniu
22:00 Ką žmonės dirba visą dieną (11)
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Feigino pokalbiai
23:30 Yugo broliai (31)
00:00 Yugo broliai (32)
00:30 Yugo broliai (33)
01:00 Yugo broliai (34)
01:30 Yugo broliai (35)
02:00 TIESIOGIAI UKRAINOS

ŽINIOS „UKRAINA 24“
ŠEŠTADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
07:00 Orijaus kelionių archyvai
07:30 Orijaus kelionių archyvai
08:00 Sporto baras (13)
09:00 LOGin 2023
09:30 Duok leteną (7)
10:00 Alfo didysis šou (28)
11:00 Receptų receptai (31)
11:30 Šeima ant ratų. Afrikos link (21)
11:55 Kenoloto
12:00 Šiandien kimba (33)
13:00 Pas Editą
13:30 Kasdienybės herojai (33)
14:30 Ką žmonės dirba visą dieną (11)
15:00 Orijaus kelionės
16:00 Orijaus kelionės
17:00 Egzotiniai keliai
17:30 Egzotiniai keliai
17:55 Kenoloto
18:00 Egzotiniai keliai
18:30 Egzotiniai keliai
19:00 Kriminalinė Lietuvos zona su D. Dargiu (24)
19:55 Eurojackpot

20:00 Savaitės kriminalai su Jauniumi Matoniu
20:30 Jūs rimtai? (33)
21:00 Arkties paslaptys (6)
22:00 Arkties paslaptys (7)
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:33 Arkties paslaptys (7)
23:00 Orijaus kelionės
00:00 Orijaus kelionių archyvai
00:35 Orijaus kelionių archyvai
01:05 Orijaus kelionių archyvai
01:40 Orijaus kelionių archyvai
02:10 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
SEKMADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
07:00 Šiandien kimba (31)
08:00 Orijaus kelionių archyvai
08:30 Orijaus kelionių archyvai
09:00 Misija ūkis (4)
09:30 Piniginės pamokos (3)
10:00 Alfo vila (31)
11:00 Receptų receptai (32)
11:30 Istorijos apie nesėkmes (21)
11:55 Kenoloto
12:00 Sekmadienio Šv. Mišių

transliacija
13:30 Pakvaišę dėl grožio (15)
14:00 Mamulės (4)
14:30 Šeima ant ratų. Afrikos link (21)
15:00 Orijaus kelionės
16:00 Egzotiniai keliai
16:30 Egzotiniai keliai
17:00 Egzotiniai keliai
17:30 Egzotiniai keliai
17:55 Kenoloto
18:00 Orijaus kelionių archyvai
18:30 Ką žmonės dirba visą dieną (11)
19:00 Automobilis už 0 Eur (106)
19:30 Savaitės kriminalai su Jauniumi Matoniu
20:00 Kasdienybės herojai. (33)
21:00 Mėlyna
22:00 Arkties paslaptys (8)
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:33 Arkties paslaptys (8)
23:00 Egzotiniai keliai
23:30 Egzotiniai keliai
00:00 Egzotiniai keliai
00:30 Egzotiniai keliai
01:00 Orijaus kelionių archyvai
01:30 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“

Reklama

Reklama

Reklama

PERKA

Nekilnojamas turtas

Pirkis ūkinį pastatą ar sodą Birštone. Tel. 8 641 04 515.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

Įmonė perka galvijus geromis kainomis. Tel. 8 613 79 515.

Įvairios prekės

Įmonė perka naudotus automobilius. Gali būti be techninės apžiūros, nevažiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu 8 607 67 679.

UAB Suvalkijos veršeliai
brangiai perka veršelius.
Tel. 8 634 23 551.

PERKA GALVIJUS

KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVA SVORĮ.
SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.

Tel.: (8-614)93124

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduodu sausas, kapotas malkas, laikomas po stogu, vežame ir mažais kiekiais. Medinius lauko tualetus, pavėšines. Išrašome sąskaitas. Tel. 8 648 61 061.

Parduodamos geros ir skalsios beržo, juodalksnio malkos. Jei netinka skaldytos malkos, galima pirkti rąstais arba pjautas kaladėmis. Miškų inžinieriaus tūrio ir kokybės kontrolė. Perkant 5 erdm ir didesnio tūrio mašiną atvežimas nekainuoja. Užsakymai priimami tel. 8 625 33 812.

Įvairios prekės

Parduodami nauji šaldytuvai ir šaldikliai „Snaigė“. Velykinės nuolaidos ir garantija 5 metai. Pristatymas į namus nemokamas. Tel. 8 675 50 466.

Parduodame amonio salietrą. Pristatome, išrašome sąskaitas. Tel. 8 605 49 513.

PASLAUGOS

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. Tel. 8 645 87 304.

Kokybiškai klijuoju plyteles, taip pat ir klinkerio plyteles. Tel. +370 682 39 929.

Nebrangiai atvežame sijotą kokybišką juodžemį, maišytą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 10 kub.m. Tel. 8 609 66 753.

Dažome medinius, fasadinius namus bei stogus savo ir užsakovo medžiagomis. PATIRTIS. KOKYBĖ. Tel. 8 636 94394.

PARDUODAME MIN. TRAŠAS:

Azoto: Amonio salietra (N 34,4%, maišas 25 kg, Lenkija) – 15,00 Eur. **Amonio salietra didmaisiais** (N 34,4%, maišas 500 kg, Lietuva) – 275,00 Eur. **Kalcio salietra didmaisiais** (N 27%, maišas 500 kg, Lietuva) – 245,00 Eur. **Amonio sulfatas stambiais kristalais, didmaisiais** (N 22%; S 24%, maišas 500 kg, Lenkija) – 250,00 Eur. **Kompleksinės (NPK): Javams (prieš sėją), pievoms, bulvėms: Polifoska 6 NPK** (S) 6-20-30 (7) maišas 50 kg, Lenkija – 52,00 Eur. **Polifoska 8 NPK** (S) 8-24-24 (9) maišas 50 kg, Lenkija – 52,50 Eur. **Bontar NPK** (CaMgS) 3-9-15-(5-4-30) maišas 25 kg, Lenkija – 19,00 Eur. **Potafoska NPK** 4-13-12 maišas 50 kg, Lenkija – 32,00 Eur. **Skambinti tel. 8 640 61 474.** Priklausomai nuo kiekio, pristatome į vietą.

Ūkininkas parduoda įvairius grūdus ir žoles. Juos mala, traiško ir granuliuoja. Tel. 8 685 60 452.

Parduodame javų kombainų Fortschritt 512-514, Fergusson 487, Volvo 800, Volvo 1150, Droninnborg 8000 kratomąsias lentas. Parduodame javų kombainų kratomųjų lentų laiptuotą skardą bei skiriamąsias juostas. Remontuojame javų kombainų kratomąsias lentas. Marijampolė, tel. 8 687 26 184.

Parduoda VW Golf tvarkingus lietus ratlankius su vasarinėmis R13 padangomis. Tel. 8 650 73 095.

Parduoda traktoriuką T-25 (1992 m.), 6 t mėšlo kratytuvą, grūdų sėjimąją SZ 3,6 (diskinė). Atvežu. Tel. 8 630 93 471.

Parduoda lengvojo automobilio priekabą be dokumentų, 400 l talpos purkštuvą. Tel. 8 656 10 316.

VIŠTAIČIŲ IR VIŠČIUKŲ PRISTATYMAS Į NAMUS!

Primami užsakymai M. Steponavičiaus ūkio (KAISIADORIŲ r., Žašliai) jaunoms vakcinuotoms 5 mėn. įvairių spalvų (rudos, juodos, raišos, baltos) DOMINANTE veislės, baltoms Leghornų veislės dedeklėms vištaitėms, 3–4 savaičių mėsiniams broileriniams viščiukams išigyti. PRISTATYMAS NEMOKAMAS. Tel. užsakymams: 8 612 17 831, 8 611 51 770.

PASLAUGOS

Šalčio meistrai taiso: šaldytuvus, šaldiklius, skalbimo mašinas. Atliktam darbui suteikiama garantija. Tel. 8 622 02 208.

DĖMESIO!

Visi žemės kasimo darbai mini ekskavatoriumi: kabelio tiesimui, vandentiekui, kanalizacijai, drenažui. Sklypo lyginimas, tvorų statymas. Skambinti tel. 8 626 40 174

Delfi TV programa

2023.04.20-2023.04.23

KETVIRTADIENIS

06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
07:00 Feigino pokalbiai
08:00 Orijaus kelionės
09:00 Yugo broliai (34)
09:30 Egzotiniai keliai
10:00 Redaktoriaus virtuvė (23)
11:00 Delfi rytas
11:55 Kenoloto
12:00 Orijaus kelionių archyvai
12:30 Orijaus kelionių archyvai
13:00 Orijaus kelionės
14:00 Yugo broliai (34)
14:30 Egzotiniai keliai
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
16:30 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
17:00 Iš esmės su A. Peredniu
17:55 Kenoloto
18:00 Arkties paslaptys (4)
19:00 Egzotiniai keliai
19:30 Yugo broliai (34)

20:00 Sporto baras (13)
21:00 Ką žmonės dirba visą dieną (11)
21:30 Automobilis už 0 Eur (106)
22:00 Egzotiniai keliai
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Feigino pokalbiai
23:30 Iš esmės su A. Peredniu (k)
00:30 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga (k)
02:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
PENKTADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
07:00 Feigino pokalbiai
08:00 Ką žmonės dirba visą dieną (11)
08:30 Pas Editą
09:00 Yugo broliai (35)
09:30 Egzotiniai keliai
10:00 Alfo vila (30)
11:00 Delfi rytas
11:55 Kenoloto
12:00 Orijaus kelionių archyvai

12:30 Orijaus kelionių archyvai
13:00 Istorijos apie nesėkmes (20)
13:30 Ką žmonės dirba visą dieną (11)
14:00 Yugo broliai (35)
14:30 Egzotiniai keliai
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
16:30 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
17:00 Speciali laida Žemės dienai
17:55 Kenoloto
18:00 Arkties paslaptys (5)
19:00 Egzotiniai keliai
19:30 Yugo broliai (35)
20:00 Pas Editą
20:30 Šeima ant ratų. Afrikos link (21)
21:00 Jūs rimtai? (33)
21:30 Savaitės kriminalai su Jauniumi Matoniu
22:00 Ką žmonės dirba visą dieną (11)
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Feigino pokalbiai
23:30 Yugo broliai (31)
00:00 Yugo broliai (32)
00:30 Yugo broliai (33)
01:00 Yugo broliai (34)
01:30 Yugo broliai (35)
02:00 TIESIOGIAI UKRAINOS

ŽINIOS „UKRAINA 24“
ŠEŠTADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
07:00 Orijaus kelionių archyvai
07:30 Orijaus kelionių archyvai
08:00 Sporto baras (13)
09:00 LOGin 2023
09:30 Duok leteną (7)
10:00 Alfo didysis šou (28)
11:00 Receptų receptai (31)
11:30 Šeima ant ratų. Afrikos link (21)
11:55 Kenoloto
12:00 Šiandien kimba (33)
13:00 Pas Editą
13:30 Kasdienybės herojai (33)
14:30 Ką žmonės dirba visą dieną (11)
15:00 Orijaus kelionės
16:00 Orijaus kelionės
17:00 Egzotiniai keliai
17:30 Egzotiniai keliai
17:55 Kenoloto
18:00 Egzotiniai keliai
18:30 Egzotiniai keliai
19:00 Kriminalinė Lietuvos zona su D. Dargiu (24)
19:55 Eurojackpot

20:00 Savaitės kriminalai su Jauniumi Matoniu
20:30 Jūs rimtai? (33)
21:00 Arkties paslaptys (6)
22:00 Arkties paslaptys (7)
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:33 Arkties paslaptys (7)
23:00 Orijaus kelionės
00:00 Orijaus kelionių archyvai
00:35 Orijaus kelionių archyvai
01:05 Orijaus kelionių archyvai
01:40 Orijaus kelionių archyvai
02:10 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
SEKMADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
07:00 Šiandien kimba (31)
08:00 Orijaus kelionių archyvai
08:30 Orijaus kelionių archyvai
09:00 Misija ūkis (4)
09:30 Piniginės pamokos (3)
10:00 Alfo vila (31)
11:00 Receptų receptai (32)
11:30 Istorijos apie nesėkmes (21)
11:55 Kenoloto
12:00 Sekmadienio Šv. Mišių

transliacija
13:30 Pakvaišę dėl grožio (15)
14:00 Mamulės (4)
14:30 Šeima ant ratų. Afrikos link (21)
15:00 Orijaus kelionės
16:00 Egzotiniai keliai
16:30 Egzotiniai keliai
17:00 Egzotiniai keliai
17:30 Egzotiniai keliai
17:55 Kenoloto
18:00 Orijaus kelionių archyvai
18:30 Ką žmonės dirba visą dieną (11)
19:00 Automobilis už 0 Eur (106)
19:30 Savaitės kriminalai su Jauniumi Matoniu
20:00 Kasdienybės herojai. (33)
21:00 Mėlyna
22:00 Arkties paslaptys (8)
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:33 Arkties paslaptys (8)
23:00 Egzotiniai keliai
23:30 Egzotiniai keliai
00:00 Egzotiniai keliai
00:30 Egzotiniai keliai
01:00 Orijaus kelionių archyvai
01:30 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“

„Lėlių paradas“ muziejuje

Margaspalvis „Lėlių paradas“ Pakuonio pagrindinės mokyklos muziejuje kelias savaites džiugino visus lankytojus, ypač mergaites ir moteris. Renginio „kaltininkė“ aukštarankė Regina Žvirblienė eksponavo daugybę savos gamybos bei antram gyvenimui prikeltų lėlių. Kartu su anūkėmis jas laisvalaikiu prausė, šukavo ir puošė naujūteliais parėdais – mezginiais. O tada jau galima džiaugtis, myluoti ir kitiems parodyti.

Parodoje mergaitės žavėjosi, kad nutriušios, tik išmetimo tevertos lėlytės gali taip atgimti, tapti daug mielesnės nei tos, kurios didžiuojasi parduotuvų lentynose. O mamos, pritarėdamos dukroms, tyrinėjo tikrai įmantrius Reginos numezgtus apdarus, sudėtingus jų raštus, spalvų derinimą. Yra ko pasimokyti: ir darbštumo, grožio supratimo, ir taip šiais laikais svarbaus tvaraus vartojimo kasdienybėje. Mokosi čia vaikai ir užuojautos. Ne visos lėlės yra sveikos gražuolės. Būryje sėdi lėlė su tvartstyta rankele, kita neturi kojelės, tik proteza, dar kita visada dėvi kepurėlę, nes dėl ligos nuslinkę plaukučiai. Bet draugiškame būryje jos jaučiasi geriau. Ir odos spalva ne visų vienoda. Šypsosi rusvaskruostė mergytė, lyg kažko

nustebusi dairosi žavi mulatė, susimąsčiusi sėdi juodaodė, atkeliavusi net iš Kubos. O kiek mielių, šviesių veidelėlių! Visi draugiški, vienos žemės vaikai.

Regina Žvirblienė kalba ir maloniai šypsosi: „Šimtai lėlių gyvena mūsų namuose. Pradžioje mezgiau savo anūkelėms, o vėliau tai tapo tikru pomėgiu. Tai ir kūryba, ir vaistas nuo nerimo, ir tikras džiaugsmas. Nertais, mezgtais, veltais dirbiniais aprūpinta visa šeima ir giminės. Daug ką išdalinu. Smagu, kai matau, kaip žmonės džiaugiasi, dėvi mezgtinius, šalikus, skaitydami knygas, reikiamą vietą pasižymi mano nertu lininiu žymekliu, mergaitės plaukus susega, suriša mano nertais papuošaliukais ir taip toliau... O kiek smulkių dirbnelių išdalinu kelionėse, įvairiuose renginiuose! Neskaičiuoju. Man tikrai negaila. Didžiausias atpildas tada, kai matau džiugesiu nušvitusias akis, nustebusias, mielas vaikų šypsenas, girdžiu net krykštavimą. Malonu, kad lėlių paroda labai domėjosi ir mokyklos svečiai iš šešių užsienio valstybių. Ypač patiko mokytojomis iš Turkijos. Tokio atpildo man tikrai užtenka. Tai ir skatina nenuleisti rankų“.

Žiūrime į vaikus, žaidžiančius parodos eksponatais (autorė tai daryti leidžia) ir suprantam, kad tos aktyviam gyvenimui prikeltos lėlytės skleidžia tikrai taurias idėjas, tokias svarbias mūsų kasdienybėje.

Ona Zmejauskienė

Paaiškėjo komandos, kurios šį sekmadienį žais rajono krepšinio pirmenybių finale

(Atkelta iš 1 p.)

puolimą, tuo tarpu pakuoniškai niekaip nerado savojo žaidimo – įpusėjus rungtynėms, „Pušynė“ jau turėjo dvizenklę persvarą ir pirmavo 43:29. Susitikimo nugalėtoją galutinai nulėmė trečiasis kėlinys – net 8 tolimus metimus pataikiusios „Pušynės“ komandos pranašumas pasiekė 25 taškus. Ketvirtasis kėlinys tebuvo formalumas, per kurį G. Gylio metimų dėka BC „Pakuonis-Energija“ tik minimaliai sumažino turėtą deficitą. „Pušynė“ užtikrintai žengė į Mažosios taurės finalą, laimėjusi susitikimą rezultatu 83:59.

Rezultatyviausi žaidėjai:

„Pušynė“: D. Židanavičius – 24, G. Andreikėnas – 15, T. Švedas ir M. Birbalas – po 13. BC „Pakuonis-Energija“: M. Ylius – 14, D. Žitkauskas – 13, G. Gylys – 11.

„Versmė“ įgijo teisę siekti Didžiosios taurės

Pirmajame Didžiosios taurės pusfinalyje vyko „Dantransos“ ir „Versmės“ akistata.

„Versmės“ komandos puolimas tradiciškai buvo paremtas tolimais metimais, o tokia taktika nenuvylė ir šįkart – 5 tritaškius pataikę „Versmės“ snaiperiai padėjo komandai išsiveržti į priekį 24:18. Antrajame kėlinyje „Dantransa“ pagerino savo gynybą ir ėmė artėti prie varžovų. Visus „Dantransos“ komandos taškus per šią atkarpą

„Dantransa“ ir „Versmė“.

pelnę vos trys žaidėjai – M. Jančiauskas, A. Tilindė ir R. Gerbutavičius, tačiau tuo užteko, kad „Dantransa“ sumažintų atsilikimą iki dviejų taškų – 36:38. Trečiajame kėlinyje „Versmės“ snaiperis A. Gedminas pataikė dar tris tritaškius, po vieną pridėjo L. Lukošėnas ir L. Vėlavicius, o „Versmė“ vėl nutolo ir prieš lemiamą rungtynių kėlinį pirmavo 60:52. Ketvirtąjį kėlinį pradėjo „Dantransa“ priartėjo iki 7 taškų, tačiau tada „Versmė“ surengė tiesiog fantastišką spurtą 28:0 (!) ir susikrovė net 35 taškų pranašumą! A. Gedminas ir D. Jurgelionis bombardavo rankas nuleidusius priešininkus tolimais metimais, o galingai rungtynių pabaigą sužadusi „Versmė“ iškovojo triuškinančią pergalę rezultatu 92:60 ir žengė į Didįjį finalą. „Dantransos“ pralaimėjimas reiškia, kad Prienų rajono savivaldybės ir „Gyvenimo“ laikraščio krepšinio pirmenybėse turėsime naujus čempionus.

„Versmės“ komandos žaidėjas A. Gedminas nubaustas technine pražanga.

Rezultatyviausi žaidėjai:

„Versmė“: A. Gedminas – 26, D. Jurgelionis – 19, L. Lukošėnas – 17, M. Knyšius – 11. „Dantransa“: A. Tilindė – 26, R. Gerbutavičius – 16, M. Jančiauskas – 13.

Balbieriškio „Tūzai“ sieks pirmenybių nugalėtojų titulo

Antrajame Didžiosios taurės pusfinalyje į aikštelę žengė „PMVD“ ir BC Balbieriškio „Tūzų“ ekipos.

„PMVD“ geriau pradėjo susitikimą, tačiau „Tūzai“ neilgai trukus atrado savąjį žaidimą ir ėmė vyti varžovus. Po pirmojo ketvirčio „PMVD“ pirmavo 23:20. Antrajame kėlinyje puikiai pataikęs „PMVD“ snaiperis P. Bartkevičius ir toliau vedė savo komandą į priekį, tuo tarpu solidų komandinį žaidimą demonstravę „Tūzai“ nuolat „kvėpavo“ priešininkams į nugarą ir neleido atitrūkti. Rezultatyvi pirmoji rungtynių pusė baigėsi „PMVD“ pirmaujant rezultatu 52:48. Trečiajame kėlinyje „PMVD“ puolimas pradėjo strigti, ir tuo netruko pasinaudoti jų priešininkai. „Tūzų“ lyderis K. Okmanas draskė „PMVD“

„PMVD“ – BC Balbieriškio „Tūzai“.

gynybą prasiveržimais ir taikliais tolimais metimais, jam sėkmingai talkino A. Jakubauskas ir S. Kazevičius, o „Tūzai“, pasibaigus trečiajam kėliniui, jau buvo priekyje rezultatu 78:71. Ketvirtajame kėlinyje „Tūzai“ ir toliau išlaikė saugų pranašumą, tačiau P. Ivanauskas ir D. Kuzmicko metimų dėka „PMVD“ ir toliau išliko rungtynėse bei iš paskutiniųjų kovoję dėl pergalės.

Lemiamą rungtynių metu aistros liejosi per kraštus, kadangi teisėjų sprendimais nepatenkinti „Tūzai“ buvo nubausti net keliomis techninėmis pražangomis. Tuo pasinaudojus „PMVD“ komanda išlygino rezultata (89:89), o lemiamą ataką rengė „Tūzai“. Likus dviems sekundėms, K. Okmanas smeigė tolimą metimą ir vėl išvedė „Tūzus“ į priekį. Tas pats K. Okmanas po šio epizodo buvo nubaustas antrąja technine pražanga, ir „PMVD“ sužibo viltis laimėti. Po minutinės pertraukėlės P. Ivanauskas sėkmingai realizavo baudos metimą ir sumažino atsilikimą iki 90:92. Vis dėlto paskutinėje atakoje „Tūzų“ žaidėjai pademonstravo puikų keitimąsi ginamaisiais, o desperatiškas „PMVD“ tolimas metimas aidint sirenai buvo netaiklus, todėl „Tūzai“ po dramatiškos ir emociškos kovos žengė į finalą laimėdami susitikimą rezultatu 92:90.

BC Balbieriškio „Tūzų“ komandos žaidėjai S. Kazevičius ir A. Remeika nubausti techninėmis pražangomis, K. Okmanas nubaustas dvejomis techninėmis pražangomis.

BC Balbieriškio „Tūzų“ komandos atsarginių žaidėjų suolelis nubaustas technine pražanga.

Rezultatyviausi žaidėjai:

BC Balbieriškio „Tūzai“: K. Okmanas – 34, A. Jakubauskas – 23, S. Kazevičius – 17. „PMVD“: P. Ivanauskas – 24, P. Bartkevičius – 20, D. Kuzmickas – 14, V. Celišius – 11.

„Gyvenimo“ informacija

Balandžio 21 d. 17.00

KVIEČIAME

Prie Himalajų išminties versmii

Poetė, vertėja Vilija Žalienė
Skaitovės Vida Salynė ir
Elena Židavičienė

Prienų Justino Marcinkevičiaus viešoji biblioteka
Kauno g. 28, Prienai

UAB „TAUROLIS“
BRANGIAI PERKA
Bulius, telyčias, karves.
Atsiskaitome iš karto. Mokame
6 ir 21 proc. Vežame į Lenkiją.
Tel. 8 687 73 691

Aukščiausios rūšies pavasarinėmis kainomis
Akmens anglis – palaida ir fasuota.
Pjuvenų briketai – beržo, uosio.
Durpių briketai – didmaišiuose.
Medžio ir durpių granulės – fasuotos.
Atežame.

GRASTA Tel. 8 687 36216
Kęstučio g. 97, Prienai

„Gyvenimas“
– laikraštis
Jums ir apie
Jus!

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internetu skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrasticgyvenimas

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančiauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimate@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuteriniai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
REMIMO
FONDAS

remia rubrikas
„Koks tu ir aš –
tokia Lietuva“ ir
„Tai, kas
išaugina...“

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais –
1400 egz., šeštadieniais – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus
spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

**ALYTAUS
SPAUSTUVĖ**